

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

www.angp-hb.co.za

info@angp.co.za

NÌDO YÀMA

YOO

Nii yàma díhíkú Weèdi còku mēheká

(Pà yòhènà ye wemá dìti píta mēheká-dà.)

COPYRIGHT
ISBN 978 - 1 - 920322 87 - 8

E-MAIL: info@angp.co.za
ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS
P.O. Box 2191, PRETORIA, 0001, R.S.A.
(Une Mission de littérature évangélique financée de dons)
(Reg. No. 1961/001798/08)

NÌDO YÀMA

Weèdi hǒṭa nkèè Weèkupá wódo tǒmú pesá
(Isáà pòkàcacetá 3:4-10)

K'à kàh̄n ye pòkàtá mēntà, k'á deñta è yò tà yòn díhikú-dà a kó dentá-ku kú meheká é déhá a cǒḡdi. K'à dósí k'á n'yòn weèdoḡḡo yoo a pú yòn weèdidḡḡo, k'à dósí k'á n'yení è yò Weèdi kós, yoo a wéi Weèdi, a kó déhá-ma a òiku é n'yònà Weèdi kù dikaama. Weèdi pú pǎkú baàtamá nipa còhòka, nì wámù nido yàma-dà.

Weèkupá wódo yòn nuñhetí báaa-dà, bìmbbini wódo, fòukù menkù kú weèdi. Ó hǒ kpáhina o cǒḡdi é n'yònà ò yòn-ma-dà wenkú tǒntǒndikó, ò há pú mà yòn. Ó hǒn mema è kpèi é taàa nipa dósidi-dà déñfa meheká. Ye kú kpémú-dà tee kà pa sàapa kàa màhu è toò ò yòn wenkú tǒntǒndikó, è naanà é n'wéi n'ḡḡo kpémú, n'ḡḡo òiku baà bekú-sà ò yòmpu móma. K'yé n'yònà dekáa wòni, nipa dósidi péé-ma yení è bántí è yò pà yòn Kídísì tǒntǒndipá-dà. Yè pú yònà é ti dii, è yáá Weèkupá wódo móní kpáhini o cǒḡdi wenkú tǒntǒndikó-dà. (Kòdénti pòkàkèéta 11:13,14). Weèkupá wódo, wònkù menkù kú weèdi, yòni nipa yàma-dà nà pa yañmàhàdi è pú kpèi kà pà déhá Kídísì wenaamá wenkú sàku. (Kòdéntipa pòkàdèéta 4:4). Mèmpà pú yáá-pa Weèdi weñni nà mèmpà yení-pa è yò Weèdi kós, pà yòn yòma-dà è kpíi Weèdi yìhika, è yáá fòuku paǎma-dà pà túdí, nà Weèkupá wódo mèñh wódí-ko mìi péé-sa yakú meheká híñka. Mení-dà mèe túmà dehu mèmpà kú toòka kpeni-pa yàma meheká. (Éfésipa 2:1,2). Ye kú yammà, pa nòñci aa diida-má bàasi kà pà bantá è yò pà féé-é-ma, pà kódí sèmma mèmà kós-ma yòomá meheká-dà. Mèñh híñ-kó ò kós sija, ò bántí o cǒḡdi-dà.

Kà ne kàh̄n ye pòkàfàti è bihàà òiti mènti péé-ti ti híñkà, ne kó déhá-ma ne mómpá yàma. Ne dá kpaná Weèdi díhikú kù kó ne beka-má ne yàma yòmpu móma. Né bantá ne sija, ne mèe dá nòhì è yò ne mà kós mìi tee-sá, Weèdi wemá yò: “Kà ti híñ ti kós sija, ti bantí ti cǒḡdi-dà, webeèdi mèe kós ti meheká.” “Weèdi sudi-í-ma è coó, kà ti bantá ti

sìjma, nì kó mà ti deèda-á-ma, é pòkàda ti yókáma wehni.” (Ìsàà pòkàcecetá 1:8-10). “Sèsí-Kídísì, Weèdi bíítá hìjma-dà pòkù ti sìjma wehni. (Ìsàà pòkàcecetá 1:7). Kà ne kó tỳna Weèdi kà né nì tỳna, kà ne m̀e kó tỳna Weèkupá wódo kà n’òò tỳna. Kà ne kpèi é hìj sìjma núh̄n kà né hìj, kà ne m̀e kpèi é n’yòh̄ Weèdi deho kà n’òò hìj. Kà sìjma-dà tee a fòumu, a dá nòh̄. Kòh̄-nà Weèdi, nì k’áa fìjhina-á-ma nà Sèsí-Kídísì kú nòòti m̀h̄n t̀eni-kó-ní teh̄ka hìjh̄ka è kó fìjhina nii sìjma, é pòdá nòòti Weèkupá wódo káá-ti ti hìjh̄ka nà sìjma kpémú. Ò yòh̄ ti seèdontáko-dà. Ne péé Weèwendí yihika-dà m̀eni mádí-di mìi sòò-sá wehni, ne yaammàh̄ka nà ne pàáma m̀ema sòò-má wehni ne pemá meheká. Ne pú kó neé sòdi Weèdi yihika yoo é nì sòna ne pàáma. Mení m̀eni pàá-di toodí, nì pú you-a? Mení m̀eni pàá-di nòh̄fa, nì pú dìi-i?

“Kóyòò nòh̄ci centi-í-ma teh̄ka nà ka nùdi, è kó tempa-nà m̀empa kú wenni yòh̄-pa o kpéepá m̀ompá.” (Wedódíma pòkàdèèta 16:9).

“Weèdi mádí-ma ti pàáma ti wenni. Nì dìi-í-ma bá ti m̀h̄n dèè-ko centi-ma kú bookú. Ye kú yìjpu kóó, ye kú biniku m̀e kóó nìpa m̀empa pàkú-pa sìjma kó neé sòò-sá.” (Sòòpu 34:21,22).

“Ámá, Sèsí de pú pà wisí mìi tee-sá ò de pà yáá-ma pa wehni.” (Ìsàà 2:24).

Ye kú kpémú, “yé n’naa Weèdi kpíà-ko kú yetádi, nà nì dèdà-ko kú sìjma. Yé n’naa Kóyòò pú hìjna-ko kú sìjma è mà n’òò ceí-nà, kà kpákpàama pàáma tỳmà kóó o yàma meheká. (Néyèh̄ci 32:1-2). (Tỳma kañh̄-nà nényèh̄ci 51). Sèsí tỳmà ti yún-í-ma yenì kpédì è yò: “Yaní-nà-ní n pesá, néna m̀empa kú wenni toó-pa totoyuh̄ka k’ye ne yèj, ká n ne pàá muhipàma. (Màtíyèè 11:28-30).

J.R. Gschwend.

DIKU CECEKÚ

Ye dikù menkù bekú poòo yoo dɔ̀ɔ̀-dà mèǹn kú yàma pú pentàko. Weèdi p̀kàta yún-kó-dà mèǹn pú yáá-ko Weèdi. Fòukù menkù kú kpéésá, nà bìnɔ, nà wɔ̀nku kpèi-sá-dà hó n'túdí ye yañn fòumu. Weèdi hó m'mádí ye yañn yàma kà mà yòn memà kú bookú-dà. O nònhuɛci n'òo nònkpèti bekú o naabònti-dà é n'yònà kpɛnwemá 23:29-33 hímpú: “Wodà toò hó yòò? Wodà toò kásà? Wodà fòu nà kɔ̀òka? Wodà pú sedí wòka weñni? Wodà pà ɔ̀kú-ma bòòka kpeèsa? Wòò kú nòñci-dà baà hó n'yòn tòì? Mèm̀pà fòu-pa naàma meheká-dà nà mèm̀pà mà kòkù-pa è yòñ. Dá wántá naàma è yò mà huɛj, è sudi, è ɔ̀kú wúùku bondedí meheká, è kó n'naa niipu. Mà hó yòò áa dɔ̀ntá-ma é n'yònà wàfa, áa tɔ̀dí é n'yònà nañ fa. A nòñci kó cɔ̀ná pɔ̀càmma híjka-dà, k'áa yàma é n'weì kpákpàama.

Ye dikù yudì fòdi, nɛ mádí nido yàma kà nɔ̀tí boocí péé ma meheká. Ye nɔ̀tí ɔ̀kù sɔ̀jma dɔ̀ɔ̀di-dà mèm̀mà péé-ma o yàma meheká, è yáá nii yàma meheká-dà sɔ̀jma weñni yeèhu-ma-ní. Weèdi ti cakú nà ni wetɛnàko Sèdèmíì nùdi è yò: “Nido yàma wɔ̀dí-ma è hətá-nà ye weñni, k'òo meheká tohi. Wòò mónn-dà kó neé ká yáda?” (Sèdèmíì 17:9). Sèsìì mónn de yèj-j-ma ye wemà híjka è yò: “Nii yàma meheká-dà yammàhàsika yeèhu-má-ní, k'yé n'yònà: Dɔ̀ɔ̀dí cɔ̀hàma, dɔ̀ɔ̀ma, niikò̀pu, tú̀pu, nà bìnɔ cɔ̀náma neèmu híjka, nà mekatohiká, nà niibántàfa, nà sòkací ɔ̀áma, nà nido sɛdàma o neèmu kpémú, nà tɔ̀òo yèdi cɔ̀hàma, nà fónfón-ti, nà fikàpáama. Ye kú nensjnyà miì kú wenni yèhu-ní nii yàma meheká-dà, òò ɔ̀kú yòkàma Weèdi yihika.” (Máákì 7:21-23).

1. Tòdótòdó – Bá mèǹn dèè-ko é cɔ̀ɔ̀ é déhá tòdótòdó suukú yòm̀pu. Nii yàma meheká, ò ɔ̀kù fónfón-ti sɔ̀jma-dà. Dùsífèè, mèǹn de yòn-ko Weèdi tɔ̀ntɔ̀ndikó, è ceí niìì weñ-ni, è toó Weèdi wenkú, de dɔ̀ɔ̀ sɔ̀jma meheká nà fónfón-ti kpémú-dà, é híj Weèdi kà̀tò̀òo, Wèèkupá wòdo. (Èsàyíì 14:9-17; Èsèkíédì 28:12-17).

Fónfón-ti yeèni nà hɔ̀bìní meheká-dà, è mèè yòn cɛ̀má dɔ̀ɔ̀di.

1. NÌI MÈÑÑ PÚ YÁÁ-KO WEÈDI YÀMA

Nipa pàcɔ́ káá fónfònti nà pa káama híjka-dà, yoo nà pa pɔ̀kàyáàpu, yoo nà pa wɔ̀nsuutí pà káá-ti è tì púkù sukú, è tì yeé-nà tɔ̀pa bá kà fèi kóó. Kà tɔ̀pa fòn nà tomána pà tɔ̀hù-na, nà dákáti pà yídi-ti, nà mána pà fíyù-na é n'yòna pà hímpú Èsàyíi pòkàta meheká 3:17-24. Tɔ̀pa mempa hó n'wekàni pa cɔ̀ɔ̀di nà pa yàapa de yòmpu-dà, yoo nà pa bookú híjka, yoo nà pa bookú pàáma híjka, yoo nà pà nɔ̀n è pakú-má sipóó, è há dúi è yò Weedi kɔ̀ntina-á-ma fónfònti yamma, àmá è pakú suumá yaɔ̀yòkànipa. (Píyéè 5:5). Weedi seé-ma fónfònti nà wepìiiti. (Kpéɔ̀wemà 8:13). Wepìiiti teèhu-nà-ní fííma-dà, kà fónfònti teèhu-nà-ní dɔ̀má. (Kpéɔ̀wemá 16:18).

2. Mòta – Nɔ̀tá-dà kà tà káá nókú è túmà káá bino. Tà yòhèni miì, miì yòh-sa wòhku bino kpéésá-dà, nà dóóma, n'aa cɔ̀ɔ̀di cɔ̀hàma è káa pànti, nà dɔ̀dí cɔ̀hàma. Ye sɔ̀jma dòhaà è tòhèni-í-ma ti wòhkkù menkù kú meheká háá è kóó yòmpu, k'yé m'békú tí deɔ̀ta webeedi Sèsí de ti cakáa-di yè yò beeká tòhe-kadéé è yò: Dadèndeka wòni kó n'yòna Sòdóm nà Kòmóó yotí wòni de yòmpu-dà.

Wòni kú pàákpàkpàama sèdi cɔ̀ɔ̀di pú òsi daapá nà poòpa, àmá nì dúú-ma bá nà weedɔ̀pa hóhí, nà dàkòsàka nà sɔ̀m̀m̀òka meheká, nà tɔ̀nsana yuuka meheká. Weeko bɔ̀di nipa yama meheká, yóhumú niì miì kú wenni, nà pòkàkpàkpàahi kam̀m̀a-dà, nà sinèmaa wántama, nà yòh̀kòkama, nà tòsa tòsa dóódi. Weedi yún-sá sɔ̀jma, tɔ̀nti yún-sá-dà daakà kú diidamá. Pàn kù kpéepá tɔ̀n pòkahi pà kàn-hi kú fòumu-dà, nà sinèmaàpa pà wámù-pa. Ye kú niì há pà dúni yóhumú meheká-dà nà yaɔ̀cɔ̀hàma. Mèmpà hó m'pakú-pa ye yakadati, poòpa yoo daapá, pà hó n'fòu yáyámú meheká-dà. Ye mempa-dà há deè pàhku menkù kú kpéepá yún-má niisàpa. Hóhí pà hɔ̀udi-hí kú meheká mèe té hó n'yòh yáyámú bèmbèka-dà. Weedi meni kedà-pa è yò pà yòh niisàpa wenikú híjka, òcòh koò pú hó tɔ̀yina pa kú nòka. (K'yé n'yòna Sòséfù: Cetama 39, nà tɔ̀pa tɔ̀pa). Bá Súdúpa bookú dakpéhn òcòh, mèh de pú yáá-ko Weedi, è kòdi mèmpà kú wenni de cɔ̀hú-pa dɔ̀dí, k'ò kó neé é wedá yenì, ò kó n'káa-ma bihànamá ò kó kóóma ti toò-sà ti pàhku diidamá. Ò múntà kó neé ti kóó-ma yetádi sídama dèndema daadí. Weedi pú híj nì

n'yakàdi nà yáyámú, àmá nì yò tí mù nátá-nà. “Ne pú yáá è yò mènèn tásí-ko nà Teó, ò hìj sèdi nìcò-dà nà mení?” Cocí é nátá-nà yáyámú. Nii kó pàá-ma sijnma tòoma weñ ni, mà pú hó m'péé o wòñ-ku meheká, amá mènèn fòu-ko yáyámú meheká, ò yeekú n'òo còòdi wòñku-dà. Ne pú yáá è yò ne wòñku yò ñ Weedi Sèdi mènì péé-di ne meheká hóòta-dà? Ne pú yáá è yò Weedi-dà nì ne kòò, ne mèe koò pú tee ne còòdi? (Kòdérntipa pòkàcacetá 6:18,19). “K'òòcòñ pòdà Weedi hóòta, Weedi k'òò fíówa-ma, è yáá Weedi hóòta wen-ń-ma, ne mèe yòmpu-dà. (Kòdérntipa pòkàcacetá 3:17).

3. Fànkàku yohèni naàbònti nà piisàku sijnma-dà. Nótá-dà kà tà káá yókáma, è yon tà déhù-sa weñni ta còku meheká, yè sudi yoo yè pú sudi. Mènèn pú yáá-ko Weedi yàma hòmputá-dà, è tehú tenci weñni, nà wemá weñni, nà pòkàhi pà wàhaà-hi weñni, nà diti mèniti pú suu-ti wántápu. Nido wòñku mènku yònà é n'yòñ-ku Weedi mènì fòu-di hóòta, kà pá kù pàá yókáma nà dimá mèmà pú coó-ma, nà pàákpàkpàama k'yé n'yònà: Tábàací múípu, yoo táwudápu, yoo táafikasá tódama nà tòsa tòsa mìl pú suu-sá. Tábàací múípu-dà púsí nìpa sàmà, daapá yoo poòpa é hətá dekáà wòni. Weedi nòòti còòdi-dà kó neé fìhìna ye kú nìpà tábàsa nòta meheká, nà Weèkupá wódo núniti meheká. Weedi nìpa pú hó neé pádá kunnònfá é múf tábàsa weèdònnàmòni meheká, mìl tee-sá pà yáá è yò yè yòñ yókáma-dà. P'áá de pú yònà é m'pàkú ma kú tòoma pa wòñku mènku yòñ-ku Weedi hóòta móntá. “Ne pú yáá è yò ne wòñku yò ñ Weedi Sèdi hóòta-dà... kà nii kù pàá yókáma Weedi k'òò kòu-ú-dà?” (Kòdérntipa pòkàcacetá 3:16-17; 4:18-19).

Nido mènèn káá-ko pihikú sàma yeekú-nà Weedi-dà. Ti yon è kó n'fòu-ú-ma, ti pú yon è kó n'yon sáàdi. Kòni káá-ko kó neé dii-í-ma é den k'ò yon disuupú. Àmá k'áa pihikú ántà a yàma, miyà a baà kó n'kpákádí-ma è toò: NPaa, npaa-nà! Yoo tshina-ní, n tshina-nà!

Bìno yañn pú denti, yè mèe p'òò tèhu daadí yèni. Múnáma kpémma meheká pà yò: Pà yònà é pà kòu-ú-ma nà táàka pihikú yañn nà nayàdo. (Kpérntinùka Kodáma 21:18-21). Nayàdo nà

pihikú yañn sòkàni pa còḡdi-dà, kà nuñḡmú té hédá kà nii bádí nencétáti... Mèññ kódi-ko yáyámú yañma pesá hḡ n'dini o báaa fèci-dà. (Kpénwemá 23:21; 28:7). A deñta díikàado òcḡñ kú wemá, k'ò de yòñ pihikú yañn. O pidí-dà de ántà o yàma, k'ó kpíí é diida é n'hḡtà ò péé haḡiini meheká è yon náñkú sàma! Yè békú-ma ti caka naàḡònti teḡhu-nà-ma-ní sija. Mà paḡú-ma dédéí k'yè pú békú tí mà weé nà yḡḡdí. Weèdi ti cakáa-á-dà pópóí ni wemá meheká è yò nayàdo òcḡñ pú dúti o wòoti meheká. Mèmpà yóñti-pá naàkpeéma nà mèmpà mà yeé-pa, pa weñni-dà káá yetádi Weèdi pesá è yáḡ Weèdi yò: Náñkú-dà péé-nà mèmpà tonà-pa pà kós tòu naayàpu híñka, yoo è cònti pa còḡdi nà pà ñon è kòkù-ma naàkpeéma. (Èsàyí 5:22). “Náñkú-dà péé-nà fḡñ mèññ nini-ko a tòò naàma, yoo a tòò-ní naàcòta é yḡdá òò niḡ k'ó ḡñ.” (Hàbàkúkì 2:15). “Kódiku, nà kódiwañni, kàñkàñku yoo heutá, nà naàma-dà nakàni pa kúuka. Hákà pà pú wisí Kóyḡḡ tḡmú.” (Èsàyí 5:12). “Ne dá m'bání ne còḡdi: Mèmpà tḡn-pá wàci, nà mèmpà cḡhú-pa dḡḡdí, nà mèmpà kpáhíni-pa pa còḡdi poḡpa, nà túupa, nà mèmpà naanà-pa nii weñ ni, nà nayàpa, nà mèmpà tèuḡdi-pa tḡḡpa, nà mèmpà fèuḡdi-pa tḡḡpa tee-sá, p'òòcḡñ pú wántà dúti Weèdi wòoti meheká.” (Kòdérntipa pòkàcacetá 6:10). Kàdàti 5:19-20 ti cakú è yò: “Sija ti wòñku paḡúma teñka híñka pú sòdi.” Ye wòñku pa ḡma-dà héé: Yáyámú, nà yòkàma, poyedàma nà dayedàma, nà wàci tḡḡnamá, nà dópòdòpò paḡàma, nà é n'tèi tḡòo a yàma meheká, nà kḡḡka, nà seḡḡkú, nà tḡòo yèdi cḡhàma, nà hákádàma, nà totàma, nà còku tokú cenàma, nà òñḡ, nà nayàpu, nà dikádénsàku, nà tḡḡsa tḡḡsa miì yè yònàsa. Mèmpà paḡú-pa ye kú nii-ní pú wántà dúti Weèdi wòoti meheká.” “Ne dá m'ḡñ naàma, yè yòñ kpákpàama-dà. Ne yònà é hédá kà Weèdi Sèdi-dà é ne sḡná.” (Èfésipa 5:18).

Nte Sèsìl cakú-sa néyàhakú káa-pa: “Kà néyàhakú káa nido, k'ó yañi n pesá é yàḡ.” “Néna néyàhakú káa-pa weñni, yañi-nà-ní néemá pesá, bá mèññ kós-ko dífa. Yañi-nà-ní é dontá dífèḡ nà naàmehimá fàdà ne dá bodá yècì.” (Èsàyí 55:1). “Mèññ kó yàḡ-ko néemá n k'òò kḡḡ-ma, néyàhakú koò pú k'òò cḡḡ daadí yèni, múndikaà néemá n k'òò kḡḡ-ma kó kpántá bíndadá-dà o meheká kà fòumu mèmu bá yḡḡ-pú è

n'wudì-ní. (Ìsàà 4:14).

4. Kútadá, menta yohèni dóúti-dà. A yònà é pàá-sa yenì, k'á yè kójú kúnwehni. Tà túmà yohèni hójúku-dà (mìi yòn-sa dópòdópò kpéésá). É yeda è yò Weèdi kójú, yòn hójúku sijima-dà. Yammahàka-dà hó kòù dóòfa, mìi tee-sá o nòhi yeèè tomú. Daàka wehni, ò hó m'péé yammahàka meheká-dà. (Kpènwemá 21:25-26). Sòsèè de cakáà Ìsidàyédipa è yò: “Né dá n'dóú é neé dúú é teeka ye tenkà.” ...Niì wònti pú hó n'kpèi é wéhèna ti còjòdi é neé dètá mìi yòn-sa Weèdi kpéésá. Sèsíi yò: “Wéé-nà é dúú nà hánnùdí mènì fèhi-di.” (Dúki 13:24). “Mènñ penti-kó, kó dètá-ma.” Hijnka wòoti meheká dúúma yòn nà kpeèti-dà, mèm̀pà m̀eε pakúpa nà kpeèti-dà dúú ti meheká. (Mátíyèè 11:12).

Mìi héé-sa ti fjhìnámá, nà ti kó hjmpú kà ti sèka é n'weni Weèdi yihika, dóúti kó neé ti yehèna-á-ma ye còku kà tí sèh. Tì kó neé ti kpaná-ma kà ti pú n'còòhu Weèdi, kà ti pú m'penti mìi héé-sa Weèdi kpéésá, é kpaná kà ti pú n'teekáà kpààti nì hijn nì kó ti pàá-tí. Dóúti kódì-í-ma. Kà Weèdi a weè-nà, àà pèncí è yò á nì kójú a còjòdi yeñ-yeni, Weèkupá wódo hó a caka-á-ma è yò héé kúnwehni yoo datòòdi-dà kó n'sudi, ye daadí m̀eε pú pení daadí yèni. Ye wòni, k'á kpíí è pú fítà, è pú yáá Kídísì. Weèdi yò: Kà ne yeekaa ni boòku yenì-ní, né dá kpená ne yàma. (Hèbùdèè 3:7-8). Ne yáá mèm̀pà sèh-pa nùdi è pú yáá Weèdi-i è de tonà: N ceí dasuudí-dà é tènì k'á n kójú n còjòdi Weèdi, ye daadí há pú tènì? Néna pú tee kánwehni.

Nifòu-tehka meheká, niifòupa hó tódá kúutá wéèdi-dà é pàánà pa hójúku. Tì dikù mehekà, nì yohèni hójúku sijima-dà. A taà a dandaní dópòdópò hijnka, yoo a ò pakú, yoo a weì o suumá, ye kú sijima-dà nì yohèni-ma... Y'áá de békú tí kójú ti còjòdi-dà Weèdi mènì fòu-di. Dònkú wòni, nà beímma wòni, nà nánkú wòni yoo a koò kó n'kójú tijn wòni yècìjì, Weèdi wemá ti cakú è yò ti té yíí Weèdi mènì fòu-di, kà nì sòdi bii kà nì kó ti tempa-nà. Mà yò ti té dá taàa ti dandaní yunaaká yoo yukpíika hijnka, “è yáá niisudó nòuka Weèdi kà púsí-ma.” (Néyèhnci 37:23). Kóyòò-dà hó tòhèna

kpeèti nìdo tàka, yè mèε h'óò nadi-í-ma ò kó besí-ma o boòku. K'ò dodi pà p'òò héi k'yè yòò... "è yáá o yíkànamá pú yeti-ní nà weèdi yeèkumá-ní yoo nì dókúma yoo càwenkú meheká. Ámá Weèdi-dà hó sákápa nii weñni. Mení-dà hó wekàna òcò, é yakàda tòò. (Néyèñci 75:7-8). Weèdi de kóò nùka Ìsidàyédipa è yò: "Pà dá déhá a h'óòta meheká nìdo k'ó tódá o bíídatá yoo o bíipoòta é tà pàá dòhòdi é tà tòn hā-mú. Pà mèε dá déhá a còhòka pāhipá, nà mèm̄pà dōñ-pa wāci yoo kpíípa. Pà dá déhá mèm̄pà pākú-pa dópòdópòsa, nà tediipá, nà mèm̄pà bíkànì-pa nà pāhibííci yoo pà cakú ci suumá. Mèh̄n kú wenni pākú-ko ye kú nii-ní, ò yeekú-nà Kóyò-dà." (Kpéñtinùka Kodáma 18:10-12). Weèdi wemá yò kúnweñni daadí, Weèdi kó caḡa-á-ma ye kú yammà è yò: "Yèè-nà tapaadi, mōhí néna! Ní mónka miì pāhipá weñ ni, nà dósopa, nà niikòupa, nà waàfòm̄pa, nà mèm̄pà kú wenni naanà-pa nuñhetí." (Bekàma 22:15). "Ne dá fidí pā hibííci yaḡma béka yoo pāhipá béka. Ne dá taá pa pesá, k'yé teha kà ne dá pà totá-nà pa yókama. N yòn Kóyò-dà ne Weèdi." (Dòhòka nùka 19:31). K'yè yònà pàcòpà tēni è ne cakáa h̄j̄n: "Taá é bíkáná-nà pāhipá pesá, yoo mèm̄pà kākù-pa kpíípa, yoo tòopa pàcòpà kú pesá, kà pà h̄j̄n yè suu-ú-ma bookú bá mēnkù dèè-ku é bíkáná ku weeka pesá, yoo kú còhà kpíípa kà pá tempa-nà fòupa, kà né pà tēná è yò: Weèdi Kpéñtinùka nà ni wemá pà bihànì-ma békàa-á-dà nipa yònà é bíkáná-ma. Kà nii pú wedà mema kú bookú, wenkú kós yè yañ meheká." (Èsáyí 8:19-20).

A kañ-mà ye pòkàsà-ní, Weèdi aa wei-í-ma, àà kpákádí è yò á wéí a fòumu kpákpaamu, é peñta. Ámá, kúutá sèdi mēni péé-di a meheká, aa kōnì-í-ma tenci ci bo-bodú è yò a dá tódá ye kú takadámà-ní, è tǔmà s̄j̄ni a yàma meheká wantanf̄di. K'yè púdí a maàhu-ma è toò: "Kà n peñtā fòumu, n kpéepá, n dóopa, yoo nipa kó n'yò ba? Mmónyā-dà kó n tēni, kà n koò pú kódì hamú yoo fòuku yakadati pesá?" K'yé n'sanà á déhá kpàati mēnti sò-tí Sèsíi meheká k'ò tì kōnì o kpéepá, k'yé n'yònà: O wèedi sàdi, o yañnaasaku, o wehimú, fòumu mēm̄m̄ bá yòò-pú wèedi s̄j̄n-pú kú meheká, é peha miyā, k'à f̄j̄n té n'dii niyā a kó wéí-sa, èè tōta-nà pépédí a hēè t̄j̄n wōni Kídísì kó dúú-ní a yàma meheká.

A mónnì há baà yáá-ma, è yò nìpa wampàma, nà kúmú wantanfòdi-dà hédà k'à péé Weèkupá wódo núnti meheká. Kídísì há tènì è kó fìhìna kúmú wantanfòdi de héè kà mènmpà kú wennì péé-pa-dà Weèkupá wódo núnti meheká. (Hèbùdèè 2:14-15). Sèdi mèn'áà yèyù-di è yò á n'èñni daàka weñni a tãkadàma kánweñni, nì kpekàni-í-ma a yàma háá kà má kó yò è kpeka é n'yònà kúutá wéèdi.

5. Mañta yòn nɔsɪnta-dà kà tà dòn. Mekadonkú, nà fòdi, nà miì kóni-sa yañcɔhàma-dà sún nido yàma meheká. Ye kú sɪjma-dà tɛhu-nà-ní niikòpu wɔka weñni. A kó neé cɛɛ-ma a yañcɔhàma bá é mà nedá. Ámá kà daadí é pedá, kà má pɪhá é n'yònà bóm̀bù. Yè tɔy-ú-ma á teha è yò y'áà yòn mema, é cɔhà Sèsí k'ó a fìhìna ye kú mekasikà mehekà-ní. “Yè dá ne n'yòn fòdi sámà-ní.” (Cetáma 45:5). “Hédá fòdi, é wéí fòchijitakú, dá teha k'áa meheká pedá-ní, pãásuumá do ye pesà-ní.” (Néyèñci 37:8). – “Fòchijitakú káá kpeèti pãáma-dà. Fòdi meni, kà nì yídà, nì kóó cadàma. Ámá, wodà kó neé neèhi sɛsɛkú yihika?” (Kpénwemá 27:4). – “A dá n'wáhi fòdi cɛɛ feñ-feñma, è yáá yíntáci-dà fòdi wehi-má cɛépu. (Eccl 7:9). Sámà-ní, wéi-nà fòdi nà kwɔka. (Kòdòsipa 3:8).

Nipa dódì hó n'kpèi é bókàna pa fòdi è té yàà naàma-dà, yoo é peha pà kó hjmá é bodá bàni. “Ámá, pa naàma héé wàci dòòma-dà. Waàbíɔhí dòòma-dà kà mà kòdi.” (Kpéñtinùka Kodáma 32:33). Tòdi pãáma naa-á-ma mènmpa pú yáá-pa Weèdi yàma meheká. Ámá Weèdi yò mení-dà yònà é kèjì ti kpémú. Sèsí yò: “Á n'dósí a tòò è n'yònà a mónnì.” “Né n'dósí ne kãàtòpa.” Weèdi yò nì kó ti deèda-á-ma ti sɪjma, kà ti búúkú dàhàka sɪjma tòòpa ti pãkú-ma. Nido mènñ kú yàma cɔhú-ko sàma, yoo è yemù tòòpa yòn kpákpàdo-dà Weèdi yihika. Yam̀mahàkpákpàaka mèn kà tɛhu-nà-ka-ní tãápu, nà niikòpu mɛs té péé-nà-ní nido yàma meheká-dà. Ye kú kpémú-dà tee Weèdi kpèi é taàa-má wéèdi mónnì ne yàma meheká, kà ti kpèi ye wéèdi é yóka.

6. Wàfa-dà de bántà Èfù Hèdén yèdi meheká. Fà de hjn mema, é cɔha múnánaamá nà dópàti mènnti de péé-ti-dà Weèdi nà nido cɔhòka. Weèkupá wódo, Weèdi tontondikó nì

bòhaà-ko-ní hǐnka de sǝ́-*ma* Àdám nà Éfù, ò pà déhà tǐj n wòni kà pà tǎntà o fèùdi teñka hǐnka è múm-nà Weedi. O yèdi tòòdi-dà de deḗ Düsiféè. Sǝ́ǝ́kú kpémú-dà de tee k'ó tódá tǎkadàma è yò ò kó cǝ́ha pa pemá, è mèḗ neé cǝ́ha pa múnáma nà pa fòumu nà Weedi. Ye kú weèkusǝ́ǝ́kù-ní, nà é m'bòhàta é héí tòò, mèḗ té sùn-ń-ma nǐpa pàcǝ́ yàma meheká, pà hǝ́ déhá tǐj wòni kà tòòpa péé wèèdi meheká, è fou k'yè nadi.

“Sǝ́ǝ́kú dǝ́n-ń-ma è yònà kpíiku.” (Néyèñci néyèñfa 8:6). Kú hǝ́ taàa yaḿmàhàsǝ́ka-dà nido yàma meheká, è té cǝ́ha tòòpa wèèdi. Bá kú kó neé héé-ma kà nǐi é kòu o tòò. Yè yòmpu-dà hǝ́hí hìcǝ́ kú meheká. Sǝ́ǝ́kú-dà tee kà nánčí dóòdi nà mekadǝ́nkú péé dící pehàma còci meheká, nà pàati tòòti fòuku meheká. Bá mèm̀pa dehú-pa Weedi kpémú, ni wecakàpa nà pàsitéḗpa pú dii sǝ́ǝ́kú tepú kà kú pú kó neé pà pǝ́ yècǝ́. Pà yònà é n'you-ú-ma wòka weñni weèdòòpu hǐnka, k'yé teha kà yañfòuma é pà súná, kà weèkusǝ́ǝ́kú dá dúú pa yàma meheká é cǝ́ha pa tòmú, pà kó déhá tǐj wòni kà Weedi dehú-nà pa tòò òcǝ́n kó pa haṭa.

7. Cèbùdadí yon tǎmú-dà, yè mèḗ yohèni miì-ní mèm̀pa hǝ́ m'bòhàta-pá-dà yècǝ́ è kóó cádàma, k'yé n'yònà “dící pehàma, memá-dà yòn sǝ́ima weñni cǝ́nku.” (Timòtéè pòkàcècetà 6:10). Kǝ́nkòò teñka, cèbùdaàkakà cǝ́kà kú bookú-dà yè péé, è té dii miòhi sàma háá é yòò pǐhá, é kpíí. Nido mèǹǹ bòhùta-kó yècǝ́ è kóó cádàma, pú hǝ́ piida o nõku é tempa-nà sǝ́mma nà nántepá. Ámá ò hǝ́ m'pentí ò kó hijmá-dà é yóñ-ní fòukù menkù kú káama o pesá. Còci ò kó tuýna-cí, cì sudi yoo cì pú sudi, yè p'òò dii. Ye kú káamá, súkápàsa nà wúnwùnti há kó neé mà dii-f-ma. Sèsìl mòǹǹ-*dà* de wedà è yò: “Ne dá makàna kpàati ne cǝ́òdi kpémú teñka hǐnka. Ye pesá, súkápàsa nà wúnwùnti kó tì dii-f-ma, yoo túupa é pódá é dúú tì yódá. Ámá, né makàna kpàati ne cǝ́òdi kpémú Weedi pesá. Ye pesá, súkápàsa nà wúnwùnti pú kó dii yècǝ́, túupa mèḗ pú kó neé pódá é dúú tì yódá. È yáá nǐi kpàati péé-sa, o yàma hǝ́ m'péé-sa-dà.” (Màtiyèè 6:19-22). Ákǝ́ n'ò hǝ́tǝ́kpéepá weñni de kpíi miì tee-sá

pà de naakáa-nà wúdo-dà, nà díci, nà díikpecí táàka, nà báasuutí. (Jòsùwée 7). Sèsíì dapànn, Sùdàsì isikàdiyóti de dúnà o còḡḡdi, miì tee-sá díci dókàma kpémú-dà de tee k'ó yeda o dakpèhñ, o Teó. Yè pú yòh díci yoo wúdó-dà pú sudi, àmá díci dókàma mèmà hḡ tahta-má nido yàma meheká-dà pú sudi. Boocí bá mènçi dèè-ci meheká, nìpa dódì, daapá yoo poopa, kpémma yoo bíhí, sehèni-í-ma pa mómpá fòumu nà pa kpéepá kpémú, nà dókàkpàkpàama pà káá-ma pà kó hìmpú é dètá díci sàma wòni nicḡ, ye wòni è té kḡḡ pa còḡḡdi tété hìjka yoo paàma màcómà mèmà k'òò teè-ma-ní díci feñfemma. É n'kpèi é dètá díci è pú n'wédá, hḡ túdí nido niì kòupu meheká-dà yoo ó kòu o còḡḡdi. Díci dókàma nà yècḡ kú bohàma é n'kós cádàma, nòhú-nà-á-ma, é n'kpèi é wekàna a còḡḡdi yoo é n'kpèi é n'káá nòḡti. Yè kó neé é n'yòh-n-ma, ye yañ penti nòḡti pòdítiki còku meheká è kó n'tee tòpa, yoo ò penti díci kú nòḡti è kó n'núntí sòmma. Yè kó neé n'yòh-n-ma Weèdi còku kú nòḡti, k'òò wòhñti é n'wáhi Weèdi hḡḡta kpéesa weñni dòhàma, àmá tì pú wáhi Weèdi béka. Ye kú hìjka, kà pà té n'kòni yetádi Weèdi doopa mèmpa tùn-pá Kídísi dédéí è hḡ pú kódi weèdònàmòka mempa yáá-ka. (Máákì 9:38). Sèsíì yò: “paá-nà yòkàma! Ne dá m'penti é n'káá kpàati sàma, è yáá kpàati sàti pú yòh nido fòumu yudí. (Dúki 12:15). Nte kpàati yañ òcòh kú wemá k'ò yòh yíntása: “Kpàati yañ òcòh-dà de káá teñka kà ká teha dití dédéí. K'ó m'maàhu o yàma meheká è tonà: Nté n hḡmù memà? N pú káá bèmbèni n kó hìjná-di n dití weñni. Ye wòni, k'ò yò: Nte n kó hìmpú. N kó pódá-ma n boòka, é madí sàka mónká, é hutá n dití nà n káma tòma weñni. Ye kú dàhàka, ká n caka n còḡḡdi è yò: N dóopó, a káá káma sàma-dà è kó dii beeká dódì. Á muhipa, é n'yon, è yòh, é m'péé yañnaakú meheká. Ámá, kà Weèdi òò caka è yò: Yíntàsà fḡn! Yèhka menka, a kó kpíí-ma. Ye wòni, wodà kó n'tee a hìjna-sà wenni a còḡḡdi kpémú? Ma còḡḡdi-dà yè kó n'yòh-ma nido mènñ penti-kó káma o còḡḡdi kpémú è hḡ pú yòh káma yañ Weèdi yihika.” (Dúki 12:17-21). “Còntídi m móni-dà niì kó n'káá-ma, k'ò dètá fòuku kpéesa weñni, áá sehèna o sèdi?” (Máákì 8:36). Kà Sèsíì é pà caka è yò: “Ne dá m'maàhu kà ne bòti puti nà ne kó dii-sá é n'fòu-nà yoo nà ne kó báá-sa, miì tee-sá

fòumu h̄atà-á-ma dimá, kà wòh̄ku h̄atà báatí. Mii kú w̄enni, m̄èmpà pú yáá-pa Weèdi-dà h̄j yè m'penti wòka w̄enni. Ámá, néna ne báaa yáá-ma è yò n'èè kp̄ei. Ne múntà yònà é m'penti ne kó h̄jimpú-dà é dúú Weèdi wóòti meheká. Ye kú dàhàka, nì kó ne kóó-ma ne kp̄eísá w̄enni, mìl tee-sá, ne káma híj-sa, ne yàma h̄j m'pée-sa-dà.” (Dúki 12:22,23,31,34).

8. W̄èekupá wódo, men̄n-dà yòn nuñhetí w̄enni báaa, nà nuñ hetí yañma báaa. Men̄n-dà sùkù n̄pa s̄j̄ma w̄enni meheká. Men̄n-dà wódí n̄do yàma meheká. S̄es̄īl de yò: “Ne báaa-dà héé W̄èekupá wódo, ne m̄eè kp̄ei é paá ne báaa kp̄ei-sá-dà. Menn yòn niikòudo-dà nà cetáma-ní. Ó pú cakáa webeèdi daadí yèni, mìl tee-sá ò kóó webeèdi. K'ò cakú t̄j̄n wòni nuñ hetí, ò cakú o wemóma-dà, mìl tee-sá ò yòn nuñhetí yañ-dà. Men̄n-dà m̄eè yòn nuñhetí báaa.” (Isáá 8:44). A cakáa-ti nuñhetí è pú yáá, ti d̄on-n̄-ma é t̄ei a cakáa-ti è yáá. Nuñ hetí péé-ma kà ti t̄i w̄ei, è t̄i w̄ahu, è t̄i céhú ti mómpá. Yam̄pentakó yòn nuñhetí yañ-dà, mìl tee-sá ò kóni o c̄óódi n̄i mónn-dà m̄èñn̄ pú bánti-ko. Weèdoò pú kó neé bánta. “Kà ti híj t'òò múm-nà-á-ma, è há centi bímbini meheká, ti bánti-ma, ti pú cakú webeèdi.” (Isáá p̄okàcetá 1:6). Weèdi kó wántá w̄é-ma è yò: “Ȳèè-nà tapaadi, néna m̄èmpà de yòn-pa m̄oohí, è yòn d̄ópòdòpò yañma, è yòn d̄ópa, è yòn niikòupa, è yòn waafòm̄pa, nà m̄èñn̄ kú w̄enni de naa-nà-ko nuñhetí è t̄i cakú.” (Bekama 22:15). É c̄oha t̄òò yèdi, é héé nuñhetí, Weèdi p'èè kp̄ei. P'èè k̄èdà-dà-á-ma ye déédi niil yè yehi Kóyòò pú kp̄ei-sá meheká...” (Kp̄énwemá 6:16-19).

9. H̄atàda yohèni yañmàh̄adi-dà niifòuo w̄enni yàma meheká. Dikù menkù kú meheká, nì bin̄i-í-ma, è s̄j̄n, è pú coó. S̄j̄ma a pakú-ma wòka w̄enni è yáá, dà nì dúwà nuñdomú meheká. Mà nì yònà-á-ma, é nì paá yókáma, bá nì koò pú kó nedá é sída ni mónn̄i pakú-sa. Ye kú yañmàh̄as̄j̄ni h̄j n'yòn-n̄-ma kúdúmú wòni nicó, wòni t̄òòdi é buupa. Nì h̄j p̄ȳ-ma n̄i wemá, nì yònà òò k̄on t̄j̄n wòni séema, è t'òò k̄on séema, nì yònà òò p̄ȳ t̄j̄n wòni. “Ámá Weèdi S̄edi wedà-á-ma pópó è yò wòka d̄ènd̄eka daadí, n̄pa p̄acó kó w̄éi-ma Weèdi é táá daadi-nà s̄eka m̄èñkà yehèni-ka n̄pa, yoo é táá daadi-nà w̄èekupá kú weèdoona. Ye kú n̄pa pú yòn weèdi w̄ecakapa.

Pa yaṁpèntamá kú nòti-dà kó n'tee pà kó pà yehànamá, pà mèe toó yókáma-dà pa yàma meheká..." (Timòtèe pòkàcècetá 4:1-2). "Yàma mèmà weni-má kà yaṁmàhàsìka koò kós ma meheká, ti yònà é tókáná-ma-dà." (Hèbùdèe 10:22). Mà hó n'yònà ye wòni, pà mà tòn-má-dà ḥsàamu é mà wekàna.

10. Weèdi nòḥfa mádí-ma miì pàkú-sa weñni nii yàma meheká. Yècégé pú kó ḥatá ni nòḥfa mènfa yònà-fa ḥadenfà. Ye kú kpémú-dà tee kà ni mádí nii ḥíj-sa weñni k'yè sòdi o yàma meheká, n'òò màhu é kó pàḡ-sa weñni. (Ye dìti mentì kú meheká, nòḥfa tùmà yòhèni nido yìhika weṁá-dà.)

11. Ḥadencí sḥm̀m̀ncí mènncì yéntà-cì nii yàma yòhìni Weèdí dókàma-dà kà mà yéntà niisḥn yàma. Mómásí-dà Weèdi púdí-ma sḥma, àmá ni ti dósí-ma, ni pú kpèi niisḥn kúmú, ni kpèi ó peṅta fòumu-dà é n'fòu. Sèsí tèni é kó fìhina nii sḥmma-dà. (Dúkì 15:10). Yaṅnasàku-dà hó n'dèè Weèdi tontòndipá pesá, kà niisḥn òcḡ bútà o sḥma dàhàka. Ye ḥadencì sḥm̀m̀ncí tùmà ti wei-nà Sèsí-Kídísì ḥjma weṁá-dà, "Weèdi ḥḡb̀bídí mènì dèu-di niku sḥma. (Ìsàḡ 1:29).

12. Weèdi tontòndikó yohèni Weèdi weṁá-dà. Weèdi kpèi é weé-nà daapá yoo poòpa, mèm̀pà péé-pa sḥma núnti meheká, k'yé teha kà pá mahà pa móm̀pá ḥj̀nka, kà Weèdi wenkú nà ni dókàma é dúú pa yàma meheká.

13. Pànd̀di yòn Weèdi Sèdi yídó-dà. Nì yòn webeèdi Sèdidà, mènì hó héé-di kà nii é bantá miì héé-sa sḥma, nà coóma, nà sídàma. Weèdi Sèdi pú péé miì ye yaṅn yàma meheká. Nì pú kó neé m'péé sḥma wódí-sa é yòn ye kpènn.

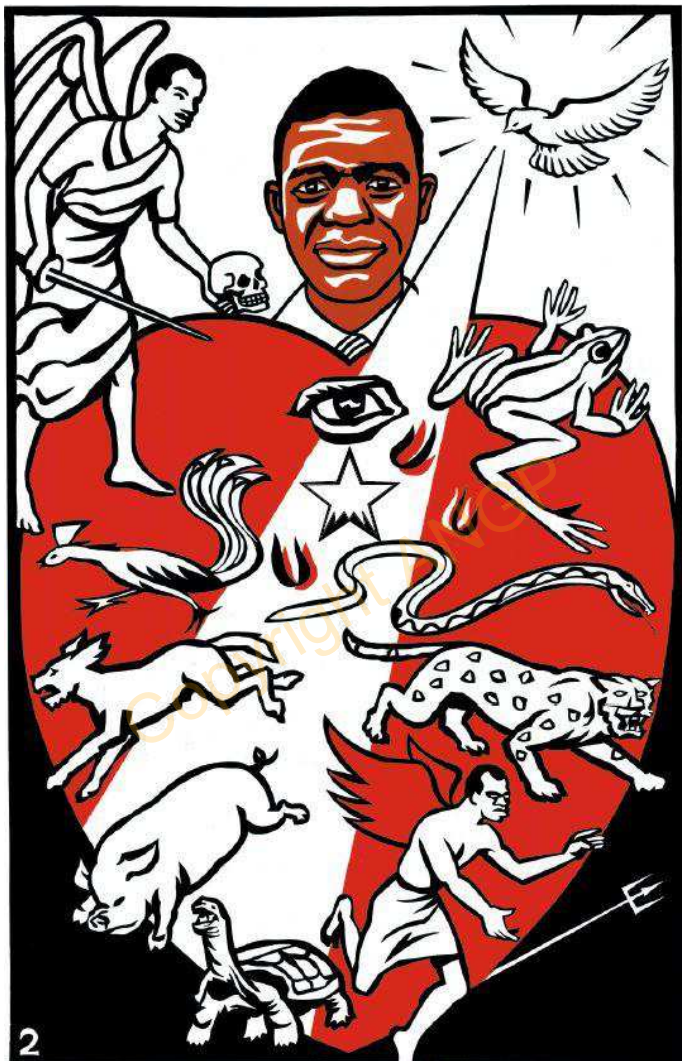
K'yèe yàmà memà kú diku bekú a m̀nn k̀eemá yòmpu, ye békú á k̀n-nà Teó-dà mema. Ó kpetá a yàma, é hédá k'òo weṁá wenkú é dúú ma meheká. "Nì n'daṅ Teó Sèsí-Kídísì ḥj̀nka, a kó f̀jtá-ma." Weèdi kpèi èè pàḡ-ma, ni ḥj̀n nì kó peṅta-á-ma a yàma, áa pàḡ pààma, kà yaṁmàhàpàni é mà n'nihi. Dìku déèkú kó beka-sá-dà.

DÌKU DÉÈKÚ

Dìkù menkù yòhèni nii yàma mèmà pèntà-ma-dà, é cetá è penti Weèdi. Ti mádí ku meheká Weèdi tontòndikó k'ò púsí sepeḡḡdí. Nì yòhèni Weèdi weamá mèmà “fòu-ma-dà è dehú tenten, è naa é haṭá-nà sepeḡḡdí weñni mènì kú béécí naa-cí ci déèka. Mà hḡ dúú-ma háá é taá totá sèkènteó nà sèdi, é totá wòñku tukanása weñni nà wóomá. Memá-dà sídí nii sòo-sá n'òò màhu-sá o yàma meheká.” (Hèbùdèé 4:12). “Pà pḡj nipa è yò pá kpíí còku màcḡ-dà, ye kú dàhàka kà pa sílma é tènì...” Ye kú kpémú-dà tee Weèdi weamá dehèni-ma nido è yò “sijma boutí yòn kýmú-dà.” Pà kó wántá kántá niisjñh nà mènñ pú dañ-ko Weèdi híjñka haḡbíiní meheká-dà nà haḡkùkumu.

Weèdi tontòndikó púsí yukókóku o nòku tokú meheká. Mii dehèni niisjñh è yò ti yònà é kpíí-ma ti weñni. Ti wòñku ti dósí-kù sàma, è kù bání, è kù diiní, è kù sukàni, è kù teepú, è kù kḡni ku bìnḡ kpéésá weñni, kú kó kpíí-ma é sèh, kà bíḡka é kù dii. Háka, ti sèkènteó nà ti sèdi miì fòu-sa k'yè kós yòomá, míf-dà Weèdi kó wántá síi-má.

Ti mádí miì niisjñh mènñ ceekú-ko-dà Weèdi weamá besípu, è kpeekú o yàma ni dókàma. Kà Weèdi Sèdi é cetá ni wenkú tiidapú o yàma meheká sijma de bikànà-ma. Weèdi wenkú-dà dúú o hḡḡta meheká é bohà yjpu weñni. Nofí boocí mènñci yòhèni-ci sijma, kà ti cokù. Ye kú kpémú, fḡñ mènñ kañ-kò ye weamá-ní, hédá kà Sèsii mènñ yòn-ko fòuku wenkú é dúú a yàma meheká, k'yè teha kà má yèè yjpu nà mu paḡama meheká é n'yònà ye dikù menkù bekú-sa. Sèsii yò: “N yòn fòuku wenkú-dà. Kà nii n tyn, ò koò pú kó n'centi yjpu meheká, àmá ò kó m'péé wenkú mènñkù kḡni-ku fòumu meheká-dà.” (Isáḡ 8:12). A pú kó neé bohà daadí yèni yjpu a yàma meheká n'aa cḡḡdi kú noḡti, n'aa cḡḡdi kú yañfòuma yoo nà tḡḡpa kpéemá. Còku mènñkù bóhi-kú è túmà yòn yudí, webemú híjñka, còku mènñkù kú cḡḡdi kó neé bohà-ku yjpu-dà héé, á hédá kà wenkú é dúú a yàma meheká, è yáḡ yjpu héé ti sijma ti paḡú-ma-dà. Mósasí-dà cjma nà haḡñhi hḡ ti n'tii-má yèñka k'yè weni cḡma, àmá

2. SÌÌMA YÀMA KÀ MÀ PĒNTI FÌHÌNAMÁ

wèhku h́ yèèni t́j́n wòni, ýj́pu nà wencí mèhncì kú wenkú pú wehi sàma h́ fédí-ma. “Sèsí-dà yòn coóma wèhku.” Ti Teó de tèi-má Sèdisàdém, é dúú Weèdi h́gòta meheká, é bohà-á-ma mèmpà kú wenni de yeé-pa nèci, nà h́oci, nà pàndòka, é wé-wétá mèmpà de ceèni-pá dící tábídiipa, é yò: “Pà kó yí n h́gòta è yò Weèdòpu h́gòta-dà, kà néná h́ tà kpáhini túpa peètaí.” (Màtiyèè 21:13).

A yàma péé è kó n'yòn Weèdi h́gòta-dà. Nì kpèi é tà dúú-ma é tà sukàna, é tà sýná ni wenkú nà ni dókàma nà ni yañnaakú. Sèsí pú tèni è kó ti deèdi ti sýjma sáàdi, ò tèni è kó týmá ti f́jhina sýjma nòti meheká-dà. “Kà Weèdi bíitá ne f́jhinà, ne kó n'tee-é-ma ne còòdi dédéí.” (Ìsàà 8:36).

DÌKU TA ÀKU

Dìkù menkú ti bekú niisj́nh mèhnh kú yàma pentà-ko-dà nà bemú. Sámà-ní, ò bantà-á-ma sýjma ò paà-ma dódí kà mà dòn, è káá boòpùukú. Sèsí h́ kpíi ma kú kpémú-dà kpíidokú h́j́nka. Ò kó déhá t́j́n wòni kà Weèdi tontondikó mèhnh yòhèni-ko Weèdi wemá ò bekú ye kpíidokú, yè h́ dehà é pódá-ma o yàma mèmà pehta-ma, k'ó dòhà é bantá o sýjma dódí ò paà-ma, ye wòni k'òo yàma wehni té còha. K'ò bantá t́j́n wòni dókàsàma Weèdi bekáà-ma Sèsí-Kídísì h́j́nka o kpémú, k'yèè dókàma té dúú o yàma meheká, k'ó cetá é n'yeèku-ní sukú è yò Sèsí-Kídísì, Weèdi bíitá tèni è kó deèda o sýjma-dà. Ò tèni é tahta o fèùdi-dà é kpíi kpíidokú h́j́nka o kpémú.

Yè hijpú kà pá podí Sèsí dòuka, òò yíná poòma pókàta è yò wóopókàta-dà, kà pá kpéj́ o tàka n'òò nòhi pòhntika, k'ó kpíi kpíidokú h́j́nka ti sýjma kpémú, yè wehni h́ týmá weka-á-ma pópóí ye nido mèhnh kú yàma pentà-ko. Ye wòni, o yàma n'òò fòumu wehni, k'yè té buupa. K'ò kàh Weèdi wemá, k'ò té n'dii o còòdi è yònà díhikú meheká, é dòhà é bantá ò nàtà-nà-ma kú bookú Weèdi, n'òò yetà-nà-ma kú bookú ni h́gòwencí nùka. Nà Weèdi kú paàma, o yàma h́ buupa-á-ma dédéí, k'ò mèe kó kpetá t́j́n wòni o yàma Weèdi yihika, nà nuhnéemá-dà dédéí, kà Sèsí té hétá-ní o pesá.

3. YÀMA MÈMÀ FIDÍ-MA WEÈDI BÉKA

Weèdi dókàma nà ni wèèdi hó súná-ma o yàma, ò hó cetá tǐj̄n wòni é bantá è yò “Sèsí-Kídísì, Weèdi bíitá hǐma-dà ɔkù ti sǐj̄ma weñni. (Ìsáà ɔkàcecetá 1:7). “Kóyò pú ðeu-nà mèm̄pà kú yàma pentà-pa, ò m̄e fǐhìni-í-ma mèm̄pà fǐj̄ntà-pa.” (N̄ȳȳñci 34:19). Weèdi wemá wedà-á-ma kà còkà békà e yò: “N̄te n kó n’wisí-ko: Mèh̄n yòh̄-ko nánkú yañn è fǐj̄ntà, nà mèh̄n bekù-ko n wemá è wani ò kó mà yetá-nà-ma.” (Èsàyĩ 66:2). Weèdi Sèdi h’òò kódì-í-ma yòkàma Sèsìi wemá è tonà: “N bidà, kàhà nà wèèdi, a sǐj̄ma dedà-á-ma.” K’ò baà wán kpíidokú hǐj̄nka, è dii-nà Sèsìi hǐj̄ma mèm̄a hùtá-ma, è ðań è yò mii kú wenni p̄àà o kú kpémú-dà, ò hó n’hótà o sǐj̄ma totodí yòkàà-á-ma, è yáá Sèsìi mónn̄i toó-ma ti ðonci nà ti wéékú o hǐj̄nka. Ò bantá-á-ma è yò p’òò p̄àà bòka ti sǐj̄ma kpémú-dà, òò kòò ti yetáka kpémú, “kà Kóyò é hédá kà ti sǐj̄ma weñni é ðodi o hǐj̄nka.” (Èsàyĩ 53).

Weèdi Sèdi wenkú-dà hó súná o yàma m̄ehéká, mèm̄a de yòh̄-ma yòkàma kà yǐpu mà súnà. Ye wenkú-dà hó mà n̄eta nà Sèsìi hǐj̄ma, é mà pékàna kà má hǐj̄n wé é n’yòná p̄àm̄p̄atá. (Èsàyĩ 1:18). “Weèdi Sèdi mónn̄i-dà cakú ti sèka è yò ti yòh̄ Weèdi bíl̄h̄i.” (Hòðòm̄pa 8:16). Ò hó n’yáá-ma sàm̄a-ní è yò “mèh̄n ðańko Teó Sèsìi hǐj̄nka pú kó sèh̄, àmá ò káá fòumu mèm̄u bá yòòpú-dà.” “Nà Sèsìi hǐj̄ma kú nòòti-dà ti káa-ma ðontámá, nà ti sǐj̄ma deèdamá, n’òò p̄àásuumá wehimú kpémú.” (Èfésipa 1:7). Mii héé-sa wòh̄ku b̄iñò kpéésá, yè kàhà-á-ma, é f̄oná sàm̄a o wòh̄ti kó n’yahi-má ó n’fòu Weèdi kpémú, è dehú ni toná, “mení mènì yòh̄-di cecedó é ti d̄òka.” K’yé n’sà ó d̄òka n̄pa nà fòuku kpéésá, ò d̄òsí sàm̄a-ní Weèdi-dà nà ni kpéésá.

Dikù menkú kú m̄ehéká, ye notí mèh̄ti yòh̄eni-ti sǐj̄ma péé tapaadi-dà sàm̄a-ní, ti koò pú péé ye yañn yàma m̄ehéká. Nà mema, Weèkupá wódo pú tehàà è yò ó yèè k’yé n’yò o hóòkp̄ènta m̄ehéká. Ye kú kpémú-dà tee k’ò káa wám̄-ní ðàhàka, è ðań y’aa teha-má k’ó tón é tà dúú. Ye kú kpémú-dà tee Teó Sèsìi ti teñ-ma è yò tí n’hentá, é n’còòhu Weèdi k’yé teha kà t’òò nedá k’ó ti nátá-nà.

DÌKU NÀHIKÚ

Ye dikù menkù bekú weèdòò Teó Sèsí-Kídísí dontà-ko-dà nà hįma o hũtà-ma kpíídokú hįńka. Ye weèdòò hį n'káá-ma wèèdì, “ò mèe koò pú hį n'fòń nà yècįį kú hįńka. O fómma péé Teó Sèsí-Kídísí kpíídokú hįńka-dà. O kú pesá, fòuku kpéésá weńni kpíí-í-ma nà menku kú kpémú k'ò mónń mèe té kpíí fòuku kpéésá yihika.” (Kádátì 6:14).

“Sèsí kpíí kpíídokú hįńka è kpèi nà menn kú nòòti, ti mèe té kpíí-ma sįįma meheká, àmá é n'fòu coóma hįńka.” (Píyèè pòkàcècètá 2:24). O kpíí è kpèi bá mènń dèè-ko é n'yòń weèdòò mènń kpíí-kó-dà mìì héé-sa fòuku kpéésá weńni hįńka. Kádátì 5:16 ti cakú è yò tí n'fòu Weèdì Sèdì hįmpú, mema ti pú kó m'pakú wòńku paąama. Kádátì 5:25 miya cakú è yò: “Kà ti fòu nà Weèdì Sèdì, kà tí m'pakú nì hįmpú.”

Ye dikù mehekà, ti dìi-í-dà pà de bąta Sèsí óò kpéį-ku kpíídokú hįńka. Ti dìi-í-ma dáũka p'òò poó-nà-ka dèdèfí. Weèdì wemá yò: “Pootí mènńti dòò-tí o hįńka-dà ti kòńi wèèdì. P'òò podí ti sįįma kpémú-dà.” Hèdòti n'òò nįpa kà p'òò dehí, óò podí dáudi, óò báná tokehũędf mòi, é dèi poòma póketa è yò wóopókata-dà óò yíná, k'yáá de bekú p'òò n'yíná wóopókata wúdó kpéétá. Kà pá heèda kpadàkèdì é taàa o nòku meheká, k'yáá de bekú pá n'tòdà wóodòdì é taàa o nòku meheká. Pà de hį hįu o yihika-dà óò dehí è yò : Nnada-a Sũwífũpa wódo ! Kà pá túha nuńtótí o hįńka, é tańta ye kpadàkèdì o nòku meheká, é podí o yudí hįńka. P'òò dehí-ma mema é yòò, óò kańhá-nà è kó taá óò kpéį kpíídokú hįńka.

Nįpa dójódi péé-ma è pú yòń weèdòòpa móm pá weèdòònàmòka meheká. Pà kódi-í-ma è dòń Weèdì, è tónkú Weèdì dipú, è deń néyęńci, hákà è túmá kpéų pa Fįhino kpíídokú hįńka nà pa mekatohiká kpémú. “Yè pú yòń mèm pá n yún-pá è toò: N Teù ! N Teù ! pa weńni-dà wántà dúti hįńka wóòti meheká. Àmá, mènń pakú-ko n Báaa mènń péé-ko hįńka dókama-dà wántà dúti ti meheká.” (Mátíyèè 7:21-27).

“Áa kpéí kpiiðokú
hĩnka nà menń.”
Kàdàtì 2:20.
“é kpíí sjiima
béka, àmá é
n’fòu Weèdi
kpémú nà ti Teó
Sèsí-Kídísì yèdi.”
Hòdóm̃pa 6:11.

“Mmí kú béka, weèdi
dá yè teè-ní ká
n wekàna n còg̃di
tòs̃sa yèc̃j̃ kú hĩnka
k’yè pú yòh̃ ti Teó
Sèsí-Kídísì kpiiðokú
hĩnka.”
Kàdàtì 6:14

4. ÁA KPÉÍ KPÍIDOKÚ HĨNKA NÀ MENŃ

Ye diku ku cɔ̀ɔ̀di meheká, ti dii díipítàda. Sùdàsì mèǹh̀ de yeé-ko Teó Sèsìi díimáàka pútãã kpéetá-dà. Dícì dókàma-dà de fedà o yàma háá é mà ỳna. Píjfa nà dákéti... Miya sósìpa de toó-sa-dà-ní yèhka é t̀eni é cɛɛ́ Sèsìi. Pà de tódà dìtòò bíidí-dà é tãã tété é dèhá mèǹh̀ kó toó-ko o tókedeudí. Ma kú bookú-dà Weèdi de weɛ-ma wemá de paã-ma. Ye wemá de ỳ: “Pà totà o báatí, é tãã o tókedeudí tété.” Kà pà tódà Sèsìi kpéesá wehni, òò yeda è ỳ: “Ti pú kpèi kà nìi meǹh̀ é n'yòh̀ ti wódo.”

Nipa dóódi kpèi-í-ma tafá nà wèhku. Yè yòh̀ Weèdi kónáma, àmá pà pú kpèi Weèdi cɔ̀ɔ̀di é pà n'tee. Pàcɔ́ h́ deh̀ta Weèdi kpémú daasjka daadí-dà yoo pà h́tà t́ǹ wòni pà koò pú káá pà kó yèè-sa.

Sóòso òcɔ̀h̀-à de kpéj̄ o pìh̀dikú kpañni kà nɛemá nà h́ma é cem̄ yeèni. Kà Píyèè é nòhì còku màtãã núnsepànta yihika è ỳ ò pú yáá Sèsìi. Àmá, k'yé tuèha-ní, k'ó bantá o yetádi é hódí sàma. Ne tehú-dà è ỳ ne yòh̀ Sèsìi kpéepá ne wemá nà ne paãma meheká-a, nkèè yè h́ ne n'yòh̀ fèci nipa yihika? “Ye kú kpémú-dà tee, mèǹh̀ kú wehni kó wedá-ko nipa wehni yihika è ỳ ò yòh̀ n kóoó-dà, n m̀e té kó wántá wedá-ma n Báaa mèǹh̀ péé-ko h́nka yihika è ỳ ò yòh̀ n kóoó-dà. Àmá, mèǹh̀ kó wedá-ko nipa yihika è ỳ ò pú n yáá, n m̀e té kó wántá wedá-ma n Báaa mèǹh̀ péé-ko h́nka yihika è ỳ n p'òò yáá.” (Màtíyèè 10:32-33).

Sèsìi de t́mà ỳ: “Kà mèǹh̀ pú toó-ko o kpíidokú é n t́ỳna, ò pú kó neé é n'yòh̀ n kóoó.” (Màtíyèè 10:38). Wèèdi-dà péé-nà mèm̀pà t́n-pá Sèsìi-Kídísì mèǹh̀ yòh̀-ko tããbeèdi.

Ò yòh̀ tããbeèdi-dà mèǹi péé-di nà dekáa
Weèdi fikà-di kà nì yòh̀ sòòdi mónnì,
yañghama wòni, nà fákápama wòni n dii-dí-dà.
Sèsìi, n dontáko, f́n-dà héé
n tããbeèdi yèc̄j̄ pú kó neé ṕn-di,
n sòòdi mèǹi n púsí-di k'yèc̄j̄ pú kó n nehta,
n h́ yíi f́n-dà yè h́ n yee-nà t́n wòni.

DÌKU NÙMKÚ

Nte nido Weedi pentà-ko kú yàma é mà wekàna nà ni pàásàma, nà ni nánkòmma kpémú. Ye yañn yàma hó kpántá Weedi hòṭta-dà, kà Báaa Weedi n'òò bítá n'òò Sèdi t'èè m'péé é n'yònà Teó Sèsí-Kídísì de mà hímpú è yò: “Kà nido n dósí, k'ó m'pakú n wemá hímpú. Ye wòni, n Báaa k'òò n'dósí-ma, mmí nà n Báaa kà tí tènì é m'péé o fòumu meheká.” (Isàà 14:23). Nà Sèsí-Kídísì kpémú, Weedi hó cuùu-ú-ma nido, oò kóná yoo oò nadí.

Ye yañn yàma hó n'yòn ye wòni Weedi hòṭta-dà. Sijma koò hó tà n'kóó. Weèkupá wódo, Nuñhetí yañn tee-tí nótí koò pú hó n'tee o yàma, àmá Weedi Sèdi mènì toó-di webeèdi hó n'fòu o yàma meheká-dà. O yàma mèmà de fòu-ma pàákpákpàama meheká, mà hó peñta-á-ma ye wòni é n'yònà tesuupú mèmù pehí-pu tebíisuuká. Ye tebíiká-dà héé fòumu Weedi Sèdi kóni-pu k'yé n'yònà: Dókàma, yañnaakú, Wèèdi, é téná a còṛdi céma, yañyòkàmma nà niima. – Coóma – Mùyo – É n'yòn nido mènñ pú dòn-kó – É n'non è cghú a fúdi, nà tòsa tòsa mìl suu-sá Weedi yihika nà nipa yihika. Ye yañn hó n'yònà tedètàda-dà mènntà tùm-ta dèekú híjka é pedá tebíiká. O hó n'tùm Teó Sèsí-Kídísì híjka-dà k'òo pàáma coó. Mìl tee-sá k'òo pàáma coó, yè yòmpu kpémú-dà ò tùm Kídísì hímpú k'òo hòṛwenci nùka péé o meheká. (Isàà 15:1-10). O káá-ma nòtì è kó neé nedá wòñku pàáma nà ku bìno kpéesá, n'òò fòumu kpémumu, mìl tee-sá Weedi Sèdi ò súnà. O koò pú hó n'fòu è mádí, è you yoo píntí sààdi, àmá ò hó n'fòu nà dandaní-dà, è yáá é n'káá dandaní Sèsí-Kídísì híjka kóni nedáma-dà fòuku pàáma híjka. O hó n'fòu nà dankpeema-dà è yáá è yò Teó Kídísì tónti-ní. O hó n'fòu Weedi dókàma meheká-dà mèmà kóó-ma yòomá.

“Wèèdi-dà ne péé-nà néna mèmà kú yàma weni-pá, mìl tee-sá ne kó wántá déhá-ma Weedi.” (Màtyéè 5:8). Wódo Dàfítì, nà káma ò de káá-ma weñni, nà nedáma ò de détà-ma o kààtòpa híjka, ò de yáá-ma è yò mòdi sàdi mónnì pakú o yàma meheká-dà. O mès de tùmà yáá-ma o yàma meheká mìl ò dóntà-sa, ye kú kpémú-dà tee k'ò

Dókàma
Yaṅnaakú
Wèèdi
Mùyɔ
Niima

É n'òhò nìdo
mèhnh pú dòn-ko
Coóma
Yaṅyòkàmma
É n'non è cɛhú
a fúdi
Kàdátì 5:22

5. WEÈDI HÓÒTA

de dɔa Weèdi è yò: “Ó n Weèdi! N pɔɔ yañwemmá. Héé kà n yañmàhàdi weñni ní m'péé a híjka.” (Néyèñci 51:12). T'òòcɔ̀n pú kó neé wekàna o yàma. T'òòcɔ̀n mɛɛ pú kó neé madí yañwemmá o meheká. T'aa pɔɔ-ma Dàfítì de hìmpú bààsí, é cɔhà Weèdi è yò n'ós pɔɔ yañpààma. Ye kú niì pànyà-dà Weèdi kpèi é pɔɔ-ma ne meheká. Kà ne dɔ̀hàà ne fòumu, è wéi ne pɔ̀ákpákpààma, ye wòni-dà ne kó neé é n'yòh-ma ni kóóó mónnì. Menn ceí-sa-dà ne fòumu meheká è kó ne tempa-nà è yáá ò híjna nuñsuudí è yò: “N kó hùtá ne híjka néwemmá kà né weka. N kó ne pɔ̀kàda-á-ma ne yó̀kàma weñni nà miì yòh-sa ne wàci kà né weka. N kó ne pɔɔ yàma pààma-dà nà yañmàhàpàni. N kó deèda-á-ma ne wò̀hku híjka ne yàma mèmà kpeni-ma è yònà t́áàdi, é ne kóó mèmà yò̀kàni-ma. N kó taàa-á-ma n Sèdì ne meheká, é héé kà né t̀ỳna é t̀ỳmá é n'fòu n h́òzwencí nùka nà n kpéñtinùka hìmpú.” (Èsèkíédì 36:25-27). Nte múnápààma pò̀kàta tonàpu. Ye kú dópàti-dà Weèdi pɔɔ-ma nà nìpa nà hìjma ni Bítá Sèsí-Kídísi hùtá-ma kú nòti.

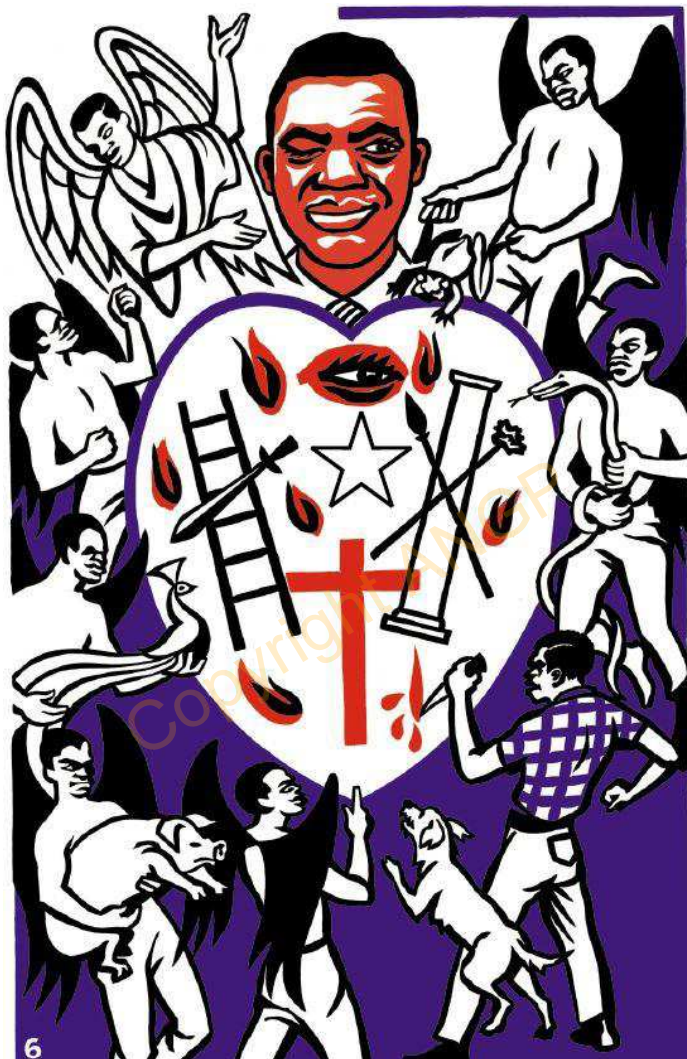
Ye diku meheká, ti déhà kà Weèdi tontondikó é t̀ỳmá foóní. Weèdi tontondipá há dehú mèm̀pa kó wántá kpàa-pá fòumu mèm̀mù bá yò̀pú kpémú-dà, pà mɛɛ yònà é n'wóó wóó mèm̀pa wani-pá Weèdi-dà (Néyèñci 34:8; 91:11-12; Dànyédì 6:22; Mátíyèè 2:13; Dehèna 5:19 – 12:7-10).

Ti t̀ỳmà dìi-í-ma Wèèkupá wódo ye dikù híjka. Ò pú nàtá-nà ye yañ yàma. Ò yéñti-í-ma è penti bòdi è kó tón é dúú o h́ò̀z̀kpéñta. Ye kú kpémú-dà tee, tontondikó Pódi ti teñ-ma è yò tí n'césí, é m'pakú weèdòpu è yáá “ti kà̀tò̀ò, Wèèkupá wódo ti yéñti, è kòh è yònà koodí è penti ò kó déta-ko é cɛɛ é nítá.” (Píyèè pò̀kàcècetà 5:8). Ò h́ỳ kpáhina o cò̀òdi-dà è yònà ò yòh-ma wenkú tontondikó, è yehèni weèdòpa mèm̀pa pú césí-pa yoo mèm̀pa káa-pa bìnò fòuku kpéésá híjka. Ò kó neé yehèna-á-ma bá weèdòpa mómpá n'ò̀ò bántàfa. Háka, kà ti yeé-nà ti cò̀òdi, ò kó ti nátá-nà-á-ma. (Sààkì 4:7).

DÌKU KƆƆKU

Ñte mènñ wéi-kó Weèdi o yàma h́y n'yòmpu. O nònfa fàćy h́y n'wéncí-ma è yáá ò h́y cetá nuñdómú-dà Weèdi còku meheká. Ye wòni k'òo nònfa fàćy té n'dii nà bìnɔ, k'yè fà dodì pemá kpéésá h́jñka. O mekawenkú h́y biikà-á-ma. Mii de bekú-sa o yàma meheká takadáma ò de takadà-ma è kó dii nánkú nà Kídísi koò pú foó. Ye wòni, beímma-dà h́y ò wɔdá, ò koò pú kó neé cɛɛ o cɔ̀ɔdi è pú n'dodi ma meheká. Ò koò pú h́y besí Weèdi boòku. Ò h́y m'bekù ye wòni weèko ò cakú-sa-dà nà òò bántí è yò ò k'òò paa-sá. Ò kó neé-ma wòni nićy é n'káà kódi weèdɔ̀pu, è kpèi é sɔ̀ona dókàma ò káa-ma fòuku kpéésá h́jñka. Amá o yàma meheká, Weèdi dókàma bókaà-á-ma. O yañmàhàdi h́y n'totà totà nii dódódi h́jñka-dà. Ye wòni-dà ò h́y cetá-ma é dɔpa nà fòuku paa-ma, è màhu è tonà ò baà káa dósí-ma Weèdi. O yàma mèmà de fòu-ma h́y biikà-á-ma. Ò koò pú h́y toó o kpíidokú nà yàma màćy. Kù h́y h́jñ o kpémú totoyuhùdi-dà k'ò koò pú n'kpèi é yekà ku nókú. O dandaní h́y n'cá-cádí-ma ye wòni, k'ò té wéí ò kó n'dòñ-ma Weèdi. Ò koò pú h́y n'wisí yèc̀i o fòumu h́jñka. Ye wòni-dà Beímma báaa h́y n'dúú-ú-ma ní yókàma yókàma o yàma meheká, k'ò té naaka-nà fòuku yañma nɔ̀dàpu é n'yemù weèdɔ̀pa mómá.

Ye wòni, nèta mènñtà yònà-ta tòdótódó paa-ma h́y m'pentí-ma è kó tón é dúú. Ye paa-ma-dà héé fónfónñti. Ye kú weèdɔ̀o h́y dúí-ma è yò Weèdi paa-suumá kpémú-dà tee kà n'òò fjhina, ye wòni è té h́jñ fónfónñti yañ. Kà naayàpu mèe té m'beñ o hánñùdi è kpèi é dúú. Yè h́y cetá cɛma cɛma-dà, n'òò dòopa kà pà taá kúúdi é tèi, kà fèci t'òò n'káà n'òò kó yaa-ma yoo p'òò n'dehikú n'òò pú kó neé yò-má naabonedí. Ye wòni-dà Weèdo h́y ò wédá-ma o toodí meheká è yò: Yenì cɔ̀ɔdi pú kó cɔha a weèdɔ̀pu, yaa. Kà yañmàhàsika nà bìnɔ kpákpàado té tódá yudí. Ye yañ kó neé-dà é naaka-nà wehéhécíhi cakàpu, yoo é n'kódi haná bèmbèka yoo yoñkòkàkpàkpàama péé-sa weñni. Ò h́y n'tehú Kaa-tòò tencí-dà, k'òò cakú è yò nii kpéemá-dà, sija màćy baà pú yòn sija.

6. NII YAMA MÈMÀ DÚÚ-MA BEÍMMA MEHEKÁ É TO-TOTÁ

Mómasí-dà ti pú kó neé paá-ma yèciji siji ma nèhi mènhi pùtihi ti yuuka hijika na yammahajika mènka ti kódi-kaní. Ámá yè sà pá ti yósa-á-ma, kà ti hédà mii kú wenni k'yè kàdi ti meheká yoo yè tum ti yàma meheká é woha ye paákpákpàama. Kà ti peji bòdi bá céma Weèkupa wódo ti fòumu meheká, ò kó túdí ti sèdi nà ti sèkèntéó habiini meheká-dà. Ye kú kpémú-dà tee Weèdi ti teñ-ma sukú é yò tí nátá-nà dapanku binò kpéésá, ti dá n'yakadi nà siji macóma mèmà kó tènì-má-ní ti fòumu meheká. Ti cocí é taá Sèsi pesá, mení-dà yòn Fijino, è yòn Taatado.

Nidò ne madi-ko kú yàma kà seedi kpéji ma meheká dikù menkú kú hijika, bekú nipa mèmpa púdi-pa-dà weèdòpu è té mù n'ehikú. Pa weehíma, nà pa còka pà dèni-ka-ní pa nùdi meheká-dà pà hó kpéji-ma yoo é mokana weèdòpa yàma. Yàma mèmà mèe totà-ma pú kó neé toó ye kú nii é n'kaà fòu. Ye kú weèdòò kú bookú-dà hó n'wani nipa é hatà-nà Weèdi. Ye kú yañ-dà hó n'tonà “kà n hiji mema, nipa kó n'yò ba? Yoo é n'wani nipa kó paá-sa. Ó hó hiji nipa núñ-dà, é nátá-nà Weèdi. Ó péé tijn wòni yammahàka meheká, kà yañcòhama nà fòdi té tañta o yàma. Kà yantamú té yeda ò kó m'madi tijn wòni kà tòpa kpéésá weñni taá yihika yoo nii weñni pà tehú. K'à peji yantamú bòdi báa céma a yàma meheká, mù hó deèdi-ní sèsekú-dà nà fónfònti.

Yè pú dòn nà nii kó dùu-má o yàma meheká dící dókama kà ti pú púsí temma Teó Sèsi de ti kóò-ma. Ó de yò: “Né n'you é n'còhu Weèdi, k'yé teha kà ne dá dodi beíma meheká.” (Matiyèè 26:41). Kòdèntipa pòkata cecetá 10:12 ti cakú è yò: “Mènñ mahukó è tonà ò nèhi, ó paá yókama k'ò dá dodi.” “Heèè-nà Weèdi tañenti weñni é badi, k'yé teha kà né neé pikada Weèkupa wódo seúma wòni.” (Éfèsi pa 6:11-18).

DÌKU YEHÌKÚ

Ye dikù bekú nii mènñ yeèè-ko Weèdi yàma yòmpu-dà. Ó de yò détápu-dà wenkú Weèdi còku meheká, é dempa

7

7. NÌ MÈNÌ KPENÀ-KO O YÀMA É WÉÍ WEÈDÌ

Weèdi Sèdi, é h̄jn ni kóóó, è h̄á t̄ýmá wéí. Ye dikù bekú n̄ido m̄èh̄n̄ pú c̄òðh̄aà-ko-dà Weèdi daadí yèni è yò n'òò dèda o s̄j̄jma yoo n̄ido m̄èh̄n̄ de pú k̄òḡ-ko o c̄òḡdi Weèdi sukú nà pà baà d'oò cakú-sà dédéí Weèdi wenaamá... Nii m̄èh̄n̄ kpeni-ko o yàma, Weèdi ò wei-nà t̄j̄j wòni, o pemá kó d̄òh̄à é c̄énc̄í-ma, bá k'ò w̄éḡi o c̄òḡdi è kpèi é pen̄ta.

Sès̄i m̄ón̄n̄ de cakáà-á-ma m̄èh̄n̄ yeèè-ko o t̄ȳj̄napu pemá kó n'yòmpu Dúki 11:24-26. Ò de yò: “Kà weèko yeè n̄ido meheká, ò h̄ḡ kahá é taá n'centi cènti c̄awenkú meheká-dà è penti bèmbèni ò kó muhipa-dí. K'ò pú déh̄à, k'ó caka o c̄òḡdi è yò: N kó tón-í-ma n h̄ḡḡta n yeèni-tá-ní kú meheká. K'ò té tóní é t̄èni è h̄ḡḡta pà tà p̄edà, é tà d̄òh̄à dédéí. Ye wòni, k'ò té tón é taá peha-ní weèkupá t̄òpa p̄ayehi m̄èmp̄a s̄j̄j̄n̄-pa òò h̄ḡḡta, kà pà tóní é t̄èni é dúú ye n̄ido meheká é kaadi. Ye kú dàh̄àka, k'òò pemá té d̄òh̄à é d̄onka é h̄ḡḡta-nà ye weèko de mum p'òò yída k'yè yòmpu.” Píyèè p̄okadéèta 2:22 yò: “Kp̄éwemà memà h̄j̄mp̄ú-dà pà h̄ḡḡta. Mòḡta tón é dii tà t̄j̄j-sá, kà f̄àḡku é h̄òḡdi é tón é taá d̄òḡ k̄òtikòti meheká.”

Ye wenòkà h̄j̄j̄kà kpékà bekú pópóí nii m̄èh̄n̄ wéi-kó Weèdi yàma yòmpu-dà yoo nii m̄èh̄n̄ pú ȳáá-ko Weèdi kpéemá. S̄j̄j̄ma nà ma bándàfa n̄òḡti tóní é t̄èni é feèda o yàma. Bá kà ti c̄ódí o yih̄ika binì-ma kú bookú, yè bekú-ma o yàma meheká yòmpu. Ti dii p̄àḡḡsuudí m̄èni yòh̄èni-di Weèdi Sèdi kà ní yèḡi o meheká miì tee-sá s̄j̄j̄ma nà Weèdi Sèdi pú kó neé péé é m'péé. Nii yàma pú kó neé é n'yòh̄ Weèdi h̄ḡḡta é t̄ýmá é n'yòh̄ Weèkupá wódo kpéetá. Weèdi wemá-dà yòh̄ Weèdi t̄ònt̄òndikó ti dii-kò k'ò k̄ghidi k'yè p'òò nadi. Ámá ò káà wám dàh̄àka, è dan ye yañn aa wéi-ma-dà o s̄j̄j̄ma é tóní Weèdi pesá é n'yòh̄à bíitá m̄èntà de yeè-è-ta n̄òku, é t̄ýmá tóní ta h̄ḡḡta. Dúki 15:16-18: “Kà tà té n'kpèi é dii ye f̄àḡk̄adití, òc̄ḡñ h̄á pú kó tì tà p̄āā. Kà daadí é p̄edá, kà tá kaadi é mahà ta yàma meheká ta pemá h̄j̄j̄ka, é caka ta c̄òḡdi è yò: ... N kó yíí-ma é tón n báàa pesá é t̄èi òò caka è yò: N báà, m'a yetà-nà-á-ma, é t̄ýmá yetà-nà Weèdi. N koò pú s̄àna á n yíí a bíitá.” Báàa déh̄à é n'h̄ḡḡta o bíitá bantà-á-dà ta yetádi, k'ó búta t'òò p̄āā-sa é tà codá.

Àmá ti dikù menku ti bekú nìdo mènèh pú bantà-ko-dà o sɪjma. Ò pú kɔ́ɔ o cɔ́ɔdi Weèdi, o mɛɛ pú penti Sèsíì òò dèda o sɪjma. O yàma pídí máahyɛtí-dà è dɔ́. (mà koò pú kó neé cɪ́ha). Ò káá-ma toòka, àmá ò koò pú kó neé besí Sèsíì boòku. Ò káá-ma nònci, àmá ò koò pú kó neé déhá hɔ́bííni fɔ́sàdi mènì péé-di o tàka fɔ́di. Ò koò pú hɔ́ n'káá fèci sɪjma pɔ́á-ma hɪ́nka. Weèkupa wódo-dà hɔ́ n'tee o yàma wehni, è té hɪ́ná o wóokàtada ma meheká é dìsi é kaadi. Weèdɔ́-nàmòni meheká, nipa kó neé é n'káá kèhi-í-ma ye yañn yoo ò pɔ́kú è yònà ò yòn-ma weèdɔ́ móní, àmá ò yònà híúdi-dà pà kɔ́dà-di mòmu. “Ni meheká, nìi kɔ́ɔka-dà ye sɪ́n nà sàkàti ti bo-bodú.” (Màtíyèè 23:27).

Nuñhetí báaa-dà tódà Weèdi Sèdi kàadi o yàma meheká. Ti mádí notá bá mènà dèè-ta kà weèko òcɔ́ ta béhènta kà pà kó kpàdi o yàma. Notá bá mènà dèè-ta yohèni sɪjma mà cɔ́mà-dà. Bá k'ò dósí k'ó hɪmpú è kó feèda o cɔ́ɔdi, ò pú kó fɪ́tá pa nòku meheká, pà k'òò n'dásí-ma. “Kà nìi yetà-nà Mɔ́yísi kpéñtinùka, ye kós p'òò kɔ́n séèma, ò yònà é kpíí-ma kà nìi pàdèé yoo pàtɔ́a wedà è yò mómásí-dà ò kà yetà-nà-á-ma. Mènèh há pú kó diida-kó Weèdi bíítá yècɪ́, yoo ò yósáa hɪma tà hùtá-ma nipa kpémú è kó pà dontá, yoo ò tée Weèdi Sèdi, ne maàhu è yò ye yañn kú toyónti kó wántá é n'sáá nímóma-dà? (Hèbùdèè 10:28-29; tùmá kaàn-nà Píyèè pòkàdèèta 2:1-14).

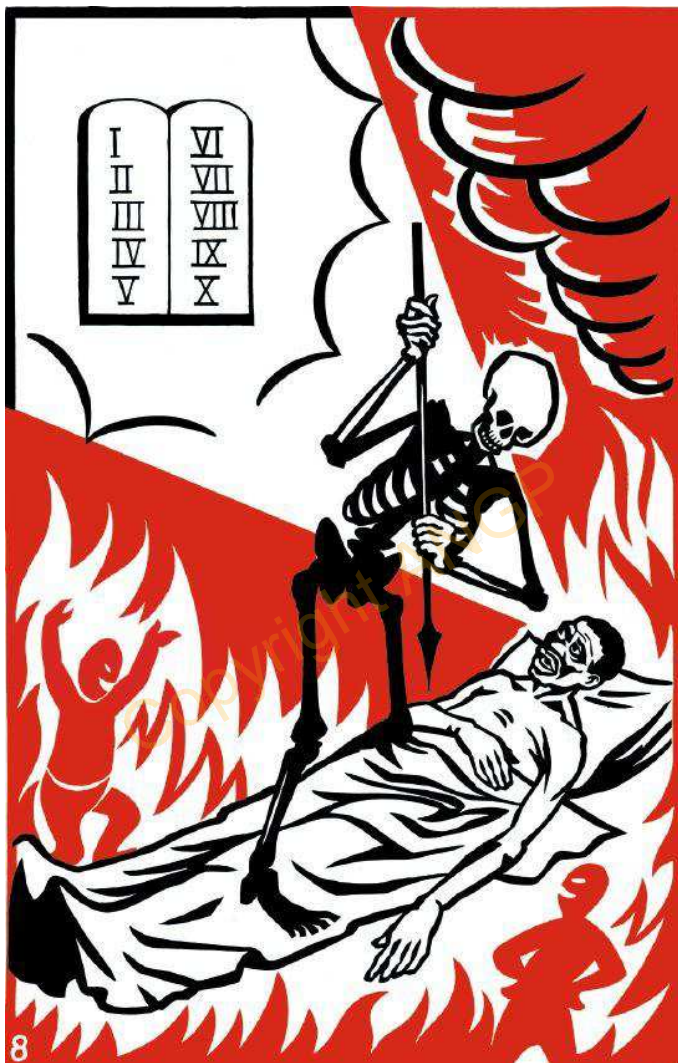
Kà dikù kú cɔ́kú yòhèni a yàma yòmpu, n dóopó k'á kɔ́n-nà Weèdi feñfemma nà yàma màcɔ́. Ò kpèi-í-ma è mɛɛ kó neé é deèda a sɪjma wehni. Fɔ́n baà é tènì o pesá nà yàma màcɔ́ è yò w'áa deèda a sɪjma, ò kó mà hɪn-ñ-ma. Yáñí Sèsíì pesá é n'yònà kòhñ mènèh de tènì-kó-ní o pesá è yò: “K'à kpèi a kó neé é n kpekàna-á-ma k'á n weka.” (Máákí 1:40-41). K'à há baà sɔ́ncí è kpenì a yàma, k'à dósí yɪpu-dà é hatá-nà wenkú, damma màcɔ́mà koò pú péé, tempama màcɔ́mà mɛɛ koò kós mii tee-sá a mónh-dà bàtà kúmú é yee a kó tɔ́kadá-ma fòumu “è yáá sɪjma bootí héé kúmú-dà.” (Hòdóm̐pa 6:23).

DÌKU NIÌKÚ

Dìkù menkù ti bekú nì mèǹh̀ǹ de yáá-ko-dà Weèdi è há nì wéí, nà mèǹh̀ǹ de yení-ko ni tũ̀ỳnapú è toò kúnweh̄ni-dà n kó nì kój̄ma n còḡḡḡḡ, pa kúmú-dà. Dɔnci dɔ́ḡḡḡḡ-dà s̀ỳnà pa wɔ̀h̄nku meheká, kà wantafòdi káá-pa sèdi nà kúmú mèmú pà ceí-pu. Kúmú ỳò̀ dòsìpú-dà pa hánnùdi. Sij̄ma paḡama d'ò̀ kóni-ku naakú ỳò̀ sákù, yè békú ó tãhta sij̄ma bootí-dà. Nánkú ò kó dii-kú habiini meheká-d'ò̀ò̀ yèḡḡ, ò há koò pú kó neé tókáná Weèdi. Ò kpèi-í-dà sà̀mà é paḡa wè̀dɔ̀ɔ̀pu, y'áá pú cédí. Ò bantà è ỳò̀ ò koò pú kó neé tókáná Weèdi ò de ỳó̀sì-di o fò̀umu weh̄ni meheká. O dóòpas ò de nchù-nà-pa wani-í-ma sà̀mà pà kó tènì-má-ní òò m'péé-nà. Pa yòḡdama weh̄ni p'ò̀ò̀ t̀h̄h̄nì yèc̄ḡḡ. Káma ò káá-ma è pú mà dé̀tà cóncodí h̄j̄h̄ka, mà pú kó neé deukàna o wɔ̀h̄ni, yoo òò dontá yoo é kpíḡ o dawòni. Ye wòni-dà ò hó n'hòt̀à ò koò pú kó neé fidí Weèdi béka miì tee-sá Weèkupá wódo ò kpadí.

Ò de naanà-sa weh̄ni k'yè tee o pemá, h'òḡḡ n'dehikú-ma sà̀mà, bá o cɛ̀nto kpákpà̀do koò pú kó neé òò tempa-nà sà̀mà. Ye wòni-dà ò hó bantá-ma è ỳò̀ “yè dɔ̀h̄-ni-ma a kó dɔ̀ɔ̀-má Weèdi nõku meheká.” (Hè̀b̀ù̀dèè 10:31).

K'yè púdí ò de maàhu-ú-ma è tonà daadí kó pedá kó tehá-ma Weèdi bá n'ò̀ò̀ kúmú dɔ̀ɔ̀dí h̄j̄h̄ka, ñte sà̀mà kà wòni h̄t̀à. Nìpa dɔ́ḡḡḡḡ hó kpíi-ma wòni nìc̄ḡ pa kúmú dɔ̀ò̀ka h̄j̄h̄ka è koò pú kó neé weé nà Weèdi. Ye kú kpémú-dà tee, yè békú-ma a peha Weèdi kà wòni kadí. Ye dikù mehekà, ye mèǹh̀ǹ kpíi-kò è pú tehàa Weèdi o fò̀umu weh̄ni meheká, ò koò pú you yòḡdama wèmá Weèdi ò cakú-ma. Ámá ò you o sídàko boòku-dà kà kù tonà: “Nátá-nà n pesà, Weèdi nɔ̀ɔ̀-̀pà néna! Taá dúú-nà h̄amú mèmú pú kón-pú meheká, pà còhìnà-pu Weèkupá wódo n'ò̀ò̀ tɔ̀ntɔ̀ndipá kpémú.” (Màtiyèè 25:41). “Pà peḡ nìdo còku màc̄ḡ-dà è ỳò̀ ó kpíi, ye kú dàhàka sídama-d'ò̀ò̀ ceí.” (Hè̀b̀ù̀dèè 9:27).

8. MÈNÈN PÚ YÁÁ-KO WEÈDI KÚMÚ

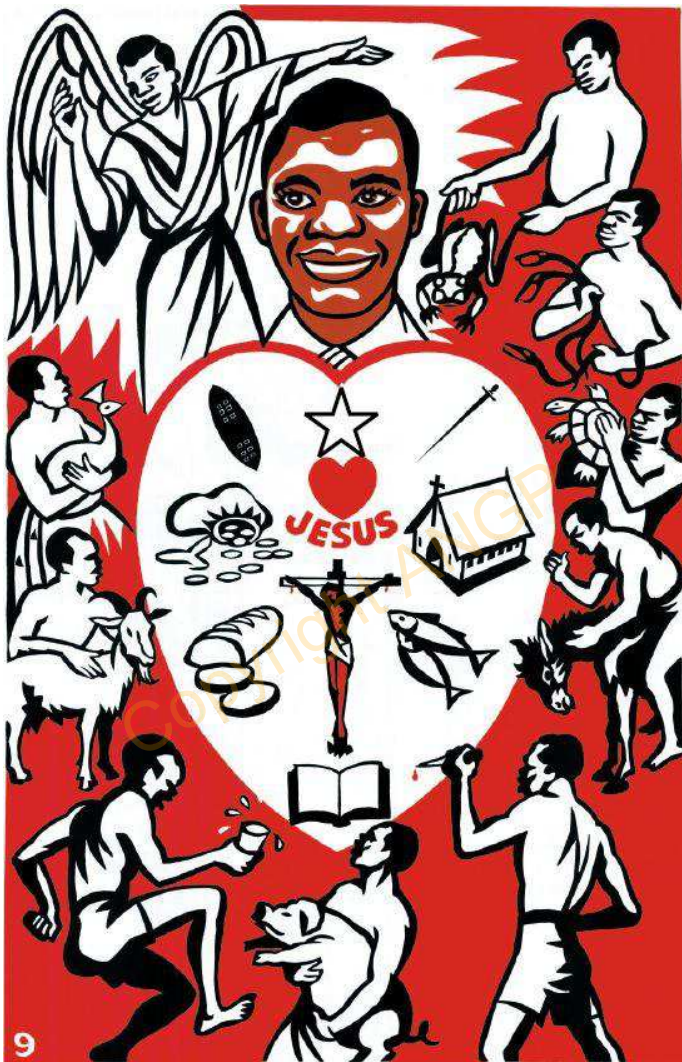
DIKU WÓIKÚ

Ye kú dikù menku bekú weèdoòò mènñ mòu-ko-dà Weèdi còku meheká, è káá nedáma beimma wòni yoo weèko kpèi òò héi tǐn wòni. Weèko h'ǝǝ bein-ma páati weñni è kpèi òò yehèna, àmá ò pú kó neé ò nampa. Ó hǝ toó ye weñni háá o kúmú fǝǝku nà Kídísì yèdi. “Ó nòñci hǝ n'cǝmú Sèsìl híñka-dà mènñ yòñ-ko dapàñkpèññ, è kǝni dandaní nǝpa.” (Hèbùdéé 12:1-2). Ó hǝ wéí-ma miì yòñ-sa totodí o fòumu meheká, nà sǝjma mèmà ò wòdà-ma hé-hécíma, é wènta dédéi dehèmu p'òò yíi-mu kú kpémú.

Weèkupá wódo n'òò tǝnǝpa-dà yéntà ye weèdoòò yàma, è penti pà kó híjma òò yehèna Weèdi còku meheká, àmá pà pú nedà. Fónfònti, nà díci dókàma, nà weèkupá mèmpa yèù-pa nǝpa yáyámú meheká, nà kpákpàama toóma, yè yòhèni-sa yè péé-ma.

Sammùnta-dà tǝnta mañta bòdi, è yáǝ sǝjma hǝ dúú niì fòumu meheká é peñta boocí dǝódi-dà yoo é tódá yèka dǝódi.

Hákà, weèdoòò mènñ césì-ko hǝ bantá-ma sǝjma bá kà mà tǝnà-nà-ní Weèdi còku, yoo mà tènì è yòna suumá. Weèdi wemá nà Weèdi Sèdi miì ò túdì-sa webeèdi meheká-dà k'òò tempa-nà k'ó yè bantá. Ne tǝmà dìi-í-ma ye dikù mehekà, niò k'ò hǝu è toó-nà difèè bondidí, òò bekú fòuku kpéesá naakú, è kpèi òò beñ òò yehèna. Ye kú niyǝ há pú kó neé paǝ yècǝj weèdoòò mènñ kǝǝ-ko sukú o cǝódi Kídísì, é butá sǝjma nà fòuku kpéesá weñni dàhàka. Ti dìi toóo k'ò kpèj seedí ye weèdoòò yàma. Ma kú bookú-dà mèmpa pú yòñ-pa weèdoòpa mómpa yoo mèmpa pú yáǝ-pa Weèdi hǝ n'kpèj-ma wòka weñni weèdoòò mónn yàma nà còka, nà paǝkpákpàama, nà sǝkú, è té n'dikù o yudí. Ye kú weèdoòò-dà hǝ deñta Sèsìl wemá mèmà: “Wèèdi-dà ne péé-nà néna pà teù-pa, è ne diini náñkú, è cakú wekpákpàama weñni ne híñka, nà mmí kú kpémú. Ne yàma n'nadí, kà né m'péé wèèdi meheká, miì tee-sá paşadi-dà ne ceí híñka....” (Màtiyéè 5:11-12).

9. YÀMA MÈMÀ MÒÙ-MA

Sijma nà ti wòñku kpèi-sá, mìlì héé-sa “Mmí” ti fòumu meheká, yè wéḡḡ-ma wòka weñni é kpèi feèda weèdoò Weèdi dókàma meheká. Háka, ti kó neé é wedá-ma nà yañnaakú nà ti damma weñni é n'yònà tontondikó Pódì, è yò: “Wodà kó neé ti yaàta-nà Kídìsì dókàma? Nándiàma-dà-à, kúnweñni yañmàhàka-dà-à, fákápàma-dà-à kòni-dà-à nkèè é n'kaadi a kpeèdi, sèmma-dà-à nkèè sepeḡḡdí?” ... “àmá ye niì wenni meheká, ti káá-ma nedáma nà mènñ ti dósì-ko yèdi.” (Hòdòmpa 8:35,37). Kà weèdoò báá Weèdi tanenti weñni, dasjka meheká, ò kó nedá-ma weèko beímma weñni. Tínti mètékà, ti kó neé n'káá-ma nedáma nà Kídìsì mènñ ti kóni-ko kpeèti yèdi.

Ye kú weèdoò yàma hó n'weni-í-ma é n'sikàdi. Ò hó n'káama dandaní kà Weèdi Sèdi péé o meheká. Ti mádí kà Weèdi tontondikó péé o híñka. Weèdi wemá-dà ò dehèni pà híñà-sa weñni ma meheká mèmpa kó nedá-pa kpémú. Mèmpa kó toó-pa niìlì weñni háá é deèta, mempa-dà k'éè kpàdi ... “Mènñ kó neé-ko, n k'òò paa-á-ma fòumu tepú mèmú péé-pu Weèdi tená yèdi meheká, k'ó dii mu bídí.” “Mènñ kó neé-ko, o sèdi koò pú kó wántá é sèn.” “Mènñ kó neé-ko, n kó wántá òò paa n dipú mèmú sòo-pú-dà k'ó dii, é yídá òò paa táapéidi ní híñkka kà pà wàtà yeèpàñni.” “Mènñ kó neé-ko, é túmá púsí n wemá háá é deèta, n k'òò paa noòti-dà ...” “Mènñ kó neé-ko, é túmá púsí n dehèna háá é deèta, n k'òò paa wòoti-dà heèka híñka.” “Mènñ kó neé-ko, n k'òò báná báapéíti-dà wé, n pú kó kpíá o yèdi fòumu pòkàta meheká, n mèe kó wántá teha-á-ma n Báaa n'òo tontondipá yihika è yò n ò yáá.” “Mènñ kó neé-ko, n kó wántá héé k'ó n'yòn maapèpukú-dà Weèdi hóḡta meheká, ò mèe koò pú tà yèti ...” “Mènñ kó neé-ko, n kó wántá héé k'ó péé n kaadi-nà-á-ma n wóokàtada híñka.” (Bekàma 2:7,11,17,26; 3:5,12,21).

Dípítàdà mènà kpetà-tà ye dikù mehekà, bekú è yò ye weèdoò kóḡ o díci Weèdi-dà. Ò koò pú tónkú ò káá-sa è è còhú kpákpàama, àmá ò yè tónkú è tempú-nà péihí-dà, è bopù ò káá-sa weñni niìlì píta meheká, yècò, è wekàni Weèdi yèdi.

Pɛ̀ɛ̀ ti mádí-kò nà numbíítà-ní, yè bekú è yò o fòumu-dà weni. Ò koò pú h́ p̄aná yèc̄ī é yòo haṭá. Ò koò pú p̄akú o c̄òḡdi ȳk̄ama nà naaȳapu, nà notí h̄jma dipú yoo nà dipú t̄òpu mùc̄m̄m̄ kà mù pú weni. Ò koò pú yakapú o díci ò mèe pú c̄hú o w̄h̄ku mèn̄kù yòn-ku Weèdi h̄ḡta nà táawudápu yoo táafuudakú. Ò pú fuùhu tábaaci ò mèe pú tónkú tebíká mèn̄kà kó c̄ha-ká o w̄h̄ku, àmá ò h̄ḡ dii disuupú-dà mèmù weni-pú. Ò h̄ḡ n'yòn nido-dà mèn̄h̄ naanà-ko weèd̄òpu. Ò h̄ḡ n'kòdì-í-ma wòka weñni o weèd̄ònam̄ni weèd̄òna, bá kà wòni yòm̄pu yoo yèc̄ī p̄akú. Ò h̄ḡ n'naanà-á-ma weèd̄òpu o h̄ḡta meheká n'òo h̄ṭákpeepá. Ò h̄ḡ n'káá wòni ò pèeku-dí nà Weèdi, miì tee-sá ò yáá-ma è yò weèd̄òo pú kó neé n'fòu k'ò pú wei nà Weèdi.

Pòkàtà mèn̄tà kpetà-tà yòn Weèdi wemá pòkàtà-dà, ò kàn-ta è tà bihú daàka weñni è déékú yañfòuma, nà kpeeti, nà fòumu, nà wenkú nà kama t̄òma nii pú kó neé ma-mahà-ma h̄j̄ka. Weèdi wemá-dà kpántà h̄awèta è tii o tàka, nà sepeḡḡdí ò t̄y-nà-di K̄àṭòò. Mà yòn sàsa-dà o kpémú, miì tee-sá o sèdi daàka weñni dipú-dà. Mà yòn néewemmá-dà ò bókàni-nà-ma o néȳahakú. Ma meheká-dà ò h̄d̄i-ma, memá-dà mèe yòn o díhikú ò demù-ku è déhù o c̄òḡdi.

Ò naanà-á-ma é toó o kpíidokú, miì tee-sá ò yáá-ma è yò pà pú kó neé wántá òò yíná wóopókàta k'ò pú kù toó. Ò yáá-ma è yò ò dúú fòumu p̄amu meheká nà Kídísì, ye kú kpémú ò h̄ḡ m'penti h̄j̄kà kpéesá-dà, nii pà pú mádí-sa k'yè kóò yòomá. O sòdo h̄ḡ m'bií-í-ma ó peeta-nà Weèdi. Ò h̄ḡ n'yònà tepú pà híu-pu-dà néemá nùdi kà mù pení sàma wòka weñni. Ye kú yañ pú h̄ḡ n'wani kýmú è yáá Weèdi Sèdi, nà Weèdi dókama s̄ȳnà o meheká.

DÌKU PÍTAKÚ

Sèsì yò: “Mmí, n yòn yántama-dà è yòn fòumu. Kà nii n dañ, ò kó n'fòu-ú-ma bá k'ò kpí. Kà nii mèe fòu è n dañ, ò pú kó kpí daadi yèni.” (Ìsáà 11:25,26). “Mèn̄h̄ kó besí-ko n wemá, é taàa o dandaní mèn̄h̄ n t̄on-kó-ní h̄j̄ka, ye yañ káá-ma fòumu mèmù bá yòòpú, pà mèe pú kó wántá òò

10. ΔΥΪ Α ΦΪΗΝΩ ΞΕΗΜΪ ΜΕΗΕΚΆ

sída. Ò yèni kýmú meheká-dà é dúú fòumu meheká.” Kýmú koò pú káá ye kú weèdoòo boòpùukú nà wantafòdi. “Wòh̀kù mèǹkù h́ p̀j-kù meǹkù kó báá t́j̀n daadí mìì pú p̀j-sa, kà wòh̀kpíiti menti é báá mìì pú k̀n-sá, ye kú daadí-dà wemà memà cakú-sa kó p̀á-ma. Mà yò: “Nedáma meheká-dà pà dánà-ma kýmú. Oú kýmú, a nedáma péé ya? Oú kýmú, a dokedí péé ya? Kýmú dokedí-dà héé s̀jma. S̀jma kpekú-dà m̀e héé kp̀ntinuka. Àmá Weèdi yèdi é wehika nà nì ti p̀j-má nedáma nà ti Teó Sèsí-Kídísì yèdi!” (Kòdér̀tipa pòkàcacetá 15:54-57).

Nii mèǹh de t̀j-kó Weèdi, è nì péé-nà baà pú wani kýmú. K'òo kýmú wòni t̀i, ò kó kahá-ma n'òo yàma wehni é n'yòná tontòndikó Pòdi de h́mpú: “Yè n dodì -í-ma è yò n kahá é taá m'péé-nà Kídísì, míf-dà h̀tà tòòsa wehni ...” (Fídípupa 1:23).

Yè h́ n'dodì-í-ma weèdoòo, k'ò kp̀i é déhá Sèsì mèǹh kp̀i-kó o kp̀mú kp̀idokú h́nka óò dontá. Weèdi Sèdi m̀e h'òò n'dèhìni-í-ma Sèsì wemá: “Ne yàma dá buupa. Né n'dań Weèdi, è m̀e té nà n dań. Kàaka dóòdi péé-ma n Báaa h'òòta meheká. Kà n taá è kà ne doòhaa-ní è yò, n kó tóni-ma-ní é ne tódá é ne tanà n pesá, k'yé teha n kó taá m'péé-sa, kà ne m̀e t'èè m'péé.” (Isáà 14:1-4).

“... Weèdi doòhaa-sa h́nka è ceí-nà m̀mpà nì dósì-pa kp̀mú, nii nòhfa mun p'èè déhá daadí yèni, o toodí m̀e mun p'èè yèkaà, ò m̀e mun p'èè mà-màhaa daadí yèni.” (Kòdér̀tipa pòkàcacetá 2:9).

Wenòka kà còkà kóò tenkà menkà kú h́nka ti kó neé heè-ká é caka Weèdi pesá suukú yòmpu. M̀mpà cènti-pa Teó Sèsí-Kídísì nòka meheká tenkà menkà kú h́nka, Weèdi doòhaa ye bèmbèni pa kú kp̀mú-dà.

Ti mádí ye òiku meheká Weèdi tontòndikó k'ò t̀ni ye weèdoòo mèǹh kp̀i-kó pesá. Ò t̀ni è ceí è kó tódá o sèdi-dà, é nì tanà Weèdi pesá. O sèdi n'òo sèkènteó koò pú péé o wòh̀kpíiku meheká. Yè yèè è kódí ò de dókàa-ko pesá-dà

háá é kpíí o kpémú. Weèdi k'òò codá-ma dédéí. K'òo Teó, o dapànkpéñn òò dɔa è yò: “Yè sudi, a yòn deho sudó-dà è tùmà códí. A códí-mà niya sɪmmónya híñka, n k'áa cɛɛ-é-ma niya sàsa. Yaní é n dii-nà Wèèdi.” (Màtiyée 25:21). Weèkupá wódo koò hó n'kós kpeèti o híñka, è yáá “mèmpà kɔn-pá è yáá Weèdi pà yòn sàsa-dà Weèdi yihika.” (Néyɛñ-ci 116:15). “N you nà híñka-ní boòku kà kù toò: Wèèdi-dà péé-nà sàmà-ní nēna mèmpà kɔn-pá nà Teó yèdi! Àà, pà sàna é muhipa-á-ma nà pà pà-sa weñni Weèdi kpémú, è yáá pa dehèna pà tɔn-ñ-ma.” (Bekàma 14:13).

Fón mènn kàn-kó ye pòkàtá mentá kà t'aa wekàni nii yàma yòmpu, Weèdi áa tempa-nà k'á ni kɔɔ a cɔɔdi, n'aa dósí-ma è yáá n'aa wei-í-ma wòka weñni è tonà: “N bidà, n kɔɔ a yàma.” (Kpɛnwemá 23:26). Kɔɔ Sèsí a yàma mèmà wéema, è cɔháa yoo è wéheta, ò k'áa pà-ma yàma pàama nà yañmàhàpàni. A dá teha k'áa yàma áa bá nta k'á tɔyina mà kpèi-sá, è yáá: “Mènn dañ-ko o yàma yòn yíntása-dà; àmá mènn fòu-ko yañfòuma meheká, menñ-dà kó détá fítáma.” (Kpɛnwemá 28:26). Wéí a sɔjima é n'fòu coóma meheká, mìl tee-sá “sɔjima bootí yòn kúmú-dà, àmá pàdí Weèdi pɔn-dí fàdà-dà héé fòumu mèmu bá yòpú ni kɔni-pu nà ti Teó Sèsí-Kídísí yèdi.” (Hòdóm̃pa 6:23).

Fón mènn kɔɔ-ko a fòumu Weèdi púsí sukú a détà-sa n'aa dandaní n'aa dókàma a káá-ma Sèsí-Kídísí híñka é n'yònà tɔntɔndikó Pódi de hímpú Timòtéé pòkadéeta meheká 1:12. Ó de yò: “... N yáá-ma n dañ-ko híñka, n mēe yáá-ma è yò ò káá nòti è kó neé n púsí háá nà dadèndèni.” Ní n'yahikà nì a wɔnti nà dandaní a káá-di, é m'pakú weèdɔpu nà Weèdi Sèdi. Ní m'péé Weèdi dókàma meheká, é n'wán Sèsí mènn yòn-ko còku, è yòn webeèdi, è yòn fòumu. Menñ-dà héé ti Teó, è héé “wóopa Wódo, è héé tepá Teó”. Ó tónti-í-ma-ní è kó tódá mèmpà yòn-pa o kpéepá.

“Weèdi-dà kó neé ne púsí kà ne pú n'dɔdi sɔjima meheká. Mení-dà kó wántá n'tee kà né yeèni é n'kós sɔjima ni wenikú meheká nà yañnaakú. Mení cɔɔdi-dà héé ti Fíhino nà ti Teó Sèsí-Kídísí yèdi. Mení-dà tee wehimú, nà kpɛnti, nà kpeèti,

nà nòtí, wòhì mènì kàhà-ci mèheká, yèní kṛéí mèheká,
nà mènì peníci-ní mèheká. K'yé mà n'yòh." (Sùúti 24,25).

Copyright ANGP

A SPECIAL WORD FROM ANGP
UN MONDE SPÉCIAL DE L'ANGP
UMA PALAVRA ESPECIAL DA ANGP

This booklet "The Heart of Man" is available in over 538 languages and dialects spoken throughout the world (Africa, Asia, The Far East, South America, Europe, etc.) Our Heart Book is now also available on cell phones, tablets, etc from www.angp-hb.co.za or as an APP "Heart of Man" on Android phones.

Le livre du "Coeur de l'homme" peut être obtenu en plus de 538 langues et dialectes parlés dans le monde entier, à savoir: Afrique, Amérique, Asie, Extrême Orient, Europe. Notre Livre du Coeur est maintenant aussi disponible sur votre Téléphone cellulaire, plaques, etc. de www.angp-hb.co.za ou comme une Application "Heart of Man" sur téléphones Android.

Este livro "O Coracao do Homem" é obtido em mais de 538 linguas e dialectos falados em todo o mundo, a saber: (Africa, Asia, America do Sul, Extremo Oriente, Europa, etc). O nosso Livro O Coração do Homem também está agora disponível em telefone celular, tablets, etc. de www.angp-hb.co.za ou como um aplicativo "Heart of Man" nos telefones celulares Android.

The 10 heart pictures contained in this booklet are also available in the form of large coloured picture charts (86 x 61cm) bound together in a set of 10 pictures. These "Heart Charts" can be obtained with European or African features and are particularly suitable to be used in conjunction with the Heart Book for class-teaching, open air evangelization etc. Kindly contact us to ascertain the latest subsidized price of this chart.

Les 10 images du coeur qui figurent dans ce livre peuvent être obtenues en tableaux de couleur, format 86 x 61 cm, avec des physionomies européennes ou africaines. Ils peuvent être utilisés en même temps que le livre du coeur pour des classes bibliques, a

l'ecole du dimanche ou lors de reunions de plein air. Soyez aimable de nous contacter pour assurer les derniers prix en cours du tableau.

As 10 imagens do coracao, contidas neste livro podem ser obtidas num conjunto de 10 imagens em colorido no tamanho de (86 x 61 cm). Estes "Cartazes do Coracao podem ser obtidos com caracterfsticas Europeias e Africanas e podem ser usados em conjuncao com o mesmo livro em classes de ensino biblico, evangelizacao ou ao ar livre. Agradecemos que nos contacta- se para confirmacao do ultimo preco dos cartazes.

Kindly write to us if you are able to assist us with further translations of our free Gospel literature, informing us of the language into which you could translate this Gospel literature. Your assistance would be appreciated.

If you have found salvation in Christ, or have been otherwise blessed through our Gospel literature, please let us know. We would like to thank God with you, and remember you further in our prayers.

Nous vous invitons a nous contacter pour faire des arrangements concernant de nouvelles traductions de notre litterature, nous informant de la langue dans laquelle vous pouvez traduire cette litterature evangelique. Votre aide sera beaucoup appreciee.

Si vous avez trouve le salut en Christ ou si vous avez ete beni par notre litterature, nous vous prions de nous le faire savoir. Nous aimerions remercier Dieu avec vous et prier pour vous.

Nos vos convidamos a nos contactar, afim de fazer qualquer arranjo concernente a novas traducoes de nossa literatura em outras lnguas. Vossa assistencia sera muito apreciavel.

Se tem encontrado a salvacao em Cristo, ou se tem sido abençoado por intermedio da nossa literatura evangelica, faca o favor de nos

informar. Pois nos gostaríamos de agradecer a Deus juntamente convosco, e lembra-lo sempre em nossas oracoes.

For free Gospel literature, books and tracts in over 538 languages, write to:

Pour obtenir gratuitement de la litterature evangelique, des livres et des traites en plus de 538 langues, ecrivez a:

Para obter gratufamente a literatura evangelica, livros e folhetos em mais de 538 lnguas diferentes escreva para:

E-MAIL: info@angp-hb.co.za
info@angp.co.za

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

P.O. Box 2191

PRETORIA

0001

R.S.A.

A Gospel Literature Mission financed by donations
Une Mission de litterature evangelique financee de dons
Missao de literatura Evangelica financiada por donativos

(Reg. No. 1961/001798/08)